

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățământului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățământ, Știință, Cultură,
Poligrafie, Presă și Edituri

ANUL XIII (XXXIV) Nr. 286 (1 372)

Simbătă 19 aprilie 1986

12 pagini — 2,50 lei

„Făurirea Partidului Comunist Român a fost urmarea logică a maturizării mișcării

revoluționare, socialiste din România, a afirmării clasei muncitoare pe arena națională,

ca forța socială cea mai înaintată, mai progresistă, constituind victoria concepției

materialist-dialectice și istorice.“

NICOLAE CEAUȘESCU

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN PROMOTORUL MARILOR TRANSFORMĂRI REVOLUȚIONARE

Făurirea Partidului Comunist Român, la 8 Mai 1921, se dimensionează tot mai adânc în conștiința poporului nostru ca moment de importanță crucială în devenirea sa istorică. Sintetizând tot ceea ce a produs mai nobil, mai înaintat poporul român, partidul clasei muncitoare din țara noastră a sesizat, cu previziune revoluționară, aspirațiile vitale ale națiunii, punându-și întreaga forță și activitate în slujba construirii celei mai drepte orânduiri, orinduirea socialistă.

Inscriind pe stindardul său marile idealuri ale poporului, Partidul Comunist Român s-a situat, în perioada interbelică, în fruntea marilor bătălii pentru dreptate socială, angajându-se, cu fermitate, în același timp, în conducerea luptei împotriva revizionismului și fascismului, pentru apărarea suveranității și integrității țării. Lupta partidului comunistilor români împotriva fascismului și a pericolului de război a culminat cu marile acțiuni organizate la 1 Mai 1939, trezind un larg ecou internațional. Conferința mondială pentru apărarea păcii de la Paris, din 13-14 mai 1939, sublinia că marea demonstrație de la București este „o dovadă că poporul român se rallyază la mișcarea antifascistă și că voința sa este de a lupta, în mod real, împotriva agresorului și fascismului“. Cei 20 000 de manifestanți din capitala României, la mobilizarea cărora un rol determinant l-a avut tovarășul Nicolae Ceaușescu și, din partea organizației de tineret, tovarășa Elena Ceaușescu, au scandat într-un singur glas: „Vrem România liberă și independentă!“, „Vrem respectarea granițelor!“, „Să ținem piept agresorului!“. Aceste decizii, pronunțate răspicat și clar, ce intruchipau voința și crezul marii majorități a poporului român, exprimau, de fapt, dreptul de veacuri al românilor de a fi stăpâni în propria lor țară.

Nu va trece decât un an de zile și trupul României va fi sfirtecat de forțele distrugătoare ale fascismului: la 30 august 1940, printr-un nedrept și repudiat dictat, partea de nord-vest a țării era răpită și anexată Ungariei horthyste, de către potențaii fascismului italian și german. Acest act a revoltat întreaga națiune română. În acel moment de cumpănă și de mare pericol pentru ființa noastră națională, Partidul Comunist Român, împreună cu masele largi populare, s-a declarat gata să lupte cu arma în

Conf. univ. VASILE VESE
Universitatea din Cluj-Napoca

(Continuare în pag. a 3-a)

Pregătim viitorii petroliști

Marile transformări și înnoiri revoluționare care au avut loc în patria noastră nu ar fi fost posibile fără ca Partidul Comunist Român să nu-și fi asumat, încă de la făurirea sa, la 8 mai 1921, misiunea istorică de a construi o nouă societate pe pământul românesc, în care fiecare om să se bucure de libertate deplină, de dreptul de a învăța și crea, de a fi stăpîn pe roadele muncii sale.

Imaginea luminoasă a României socialiste, așa cum arată în prezent, în anul jubileului celor 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, este rodul gândirii și faptei glorioasei noastre partid, al întregii națiuni, noua noastră societate cunoscînd o puternică înflorire și dezvoltare, îndeosebi după Congresul al IX-lea, perioadă ce va rămîne în analele patriei noastre sub numele de Epoca Nicolae Ceaușescu, drept cinstire a marelui ei cător.

Noul chip al țării, al orașelor și satelor ei, al multimilenarului pământ românesc, se poate observa la orice pas și în județul nostru. Ca urmare a politicii înțelepte a partidului, a sprijinului direct acordat de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, Prahova a devenit un județ puternic, armonios dezvoltat, care se situează pe locul al III-lea în ansamblul economiei naționale. Cei peste 900 mii locuitori ai județului contribuie activ la dezvoltarea continuă a tuturor sectoarelor economice, ponderea cea mai mare avînd-o industria, domeniul în care Prahova se situează pe locul al II-lea pe țară, după Capitală.

Structura producției industriale este deosebit de complexă, avînd, ca ramuri dominante, construcția de mașini, prelucrarea țitelului și chimia, județul fiind renumit în țară și peste hotare pentru calitatea utilajului petrolier, a produselor

petroliere și chimice, a aparaturii pneumatice și hidraulice și a utilajului chimic. Dezvoltarea economică a fost favorizată și de intensificarea cercetării științifice și tehnologice, în acest cadru înscriindu-se activitatea Institutului de Cercetare, Inginerie Tehnologică și Proiectare Rafinării Ploiești, concretizată într-o serie de tehnologii care au stat la baza proiectării noilor platforme industriale de la Combinatul Petrochimic Brazi, Teleajen, Borzești și Midia, precum și cea a Institutului de Cercetare și Proiectare Petrol și Gaze Cimpina, aceasta este axată pe găsirea de noi metode de prospecție și explorare, de recuperare a țitelului, de creștere a productivității sondelor de mare adîncime și pentru forajul maritim.

Dezvoltarea actuală și de perspectivă a economiei județului, îndeosebi în domeniul industriei petroliere, necesită asigurarea forței de muncă calificate, bine pregătite, capabile să facă față, în condiții optime, cerințelor crescînde ale progresului tehnic.

Pentru îndeplinirea programului de dezvoltare economică-socială a județului, s-a realizat o rețea școlară puternică, în care elevii sînt pregătiți, mai cu seamă pentru profilurile prioritare din economia județului, două din unități fiind cu profil de petrol. În Ploiești există, de asemenea, Institutul de Petrol și Gaze cu facultățile de tehnologia și chimizarea petrolului și gazelor, de utilaj tehnologic și de forajul sondelor și exploatarea zăcămintelor de

Prof. DOMNICA ALEXANDRESCU
inspector școlar general al județului
Prahova

(Continuare în pag. a 3-a)

PACEA — BUNUL CEL MAI DE PREȚ AL ÎNTREGII OMENIRI

Întregul nostru popor sprijină pe deplin poziția fermă, constructivă a președintelui NICOLAE CEAUȘESCU privind eliminarea forței în relațiile dintre state și soluționarea tuturor problemelor litigioase numai prin tratative, pe cale pașnică.

România dorește pacea planetei! Voința fermă de pace a poporului român, reafirmată prin Declarația-Apel a Frontului Democrației și Unității Socialiste și, mai recent, prin Declarația Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România cu privire la Anul Internațional al Păcii, exprimă hotărîrea de nestrămutat a țării noastre de a acționa prin toate mijloacele pentru prevenirea unei noi conflagrații mondiale care amenință omenirea, pentru trecerea la dezarmare și, în primul rînd, la dezarmarea nucleară. „Într-un spirit de puternică adeviere și unanimitate — se spune în Declarația Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România — forul legislativ suprem al țării relevă, cu legitimă mîndrie, contribuția remarcabilă și inițiativele constructive, de largă recunoaștere internațională, ale președintelui Nicolae Ceaușescu, pentru oprirea evoluției periculoase a evenimentelor din viața internațională și reluarea politicii de destindere, pace și colaborare, pentru asigurarea dreptului suprem al popoarelor, al oamenilor la pace, la existență, la o viață liberă și demnă“. Sînt cuvinte-lemnă, adresate tuturor forțelor înaintate ale omenirii, tuturor parlamentelor, pentru îndeplinirea nobi-

lelor țeluri ale Anului Internațional al Păcii.

În același spirit, întregul nostru popor, cadrele didactice din țara noastră împărtășesc unanim concepția secretarului general al partidului cu privire la dreptul fiecărui popor de a se dezvolta liber și independent, la rezolvarea oricărei probleme litigioase pe cale pașnică, concepția României socialiste, exprimată și prin principiile politicii sale externe, de respectare a suveranității și independenței naționale, a integrității teritoriale a tuturor statelor lumii, în condițiile depline egalității în drepturi și ale neamestecului în treburile interne ale acestora.

Poporul nostru a luat cunoștință cu profundă mîhnire și vie îngrijorare de actual săvîrșit, prin bombardamente, de aviația americană asupra orașelor libiene Benghazi și Tripoli și dezaprobă cu tărie acțiunile militare ale Statelor Unite ale Americii.

Prof. CORNEL COTUTIU
inspector
Inspectoratul Școlar Județean
Bistrița-Năsăud

(Continuare în pag. a 12-a)

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN

PROMOTORUL

MARILOR TRANSFORMĂRI REVOLUȚIONARE

(Urmare din pag. 1)

mină împotriva odiosului dictat, voință exprimată deschis în cursul puter-nicelor manifestații organizate în întreaga țară, ca expresie a dorinței fier-bini și a poporului de a-și apăra integritatea și suveranitatea patriei.

În eroica luptă împotriva fascismului și revizionismului, înfruntând grele lovituri, Partidul Comunist Român a acumulat noi forțe, folosindu-și experiența sa revoluționară în conducerea rezistenței naționale, organizată în timpul celui de al doilea război mondial, elaborându-și propria conduită în raport cu noile împrejurări determinate de antrenarea României în război și optând pentru acele soluții de ordin tactic, menite să permită înlăturarea marilor aspirații de eliberare națională, de restabilire a independenței, suveranității și păcii. Pe baza platformei sale program — care reclama „doborârea guvernului antonescian și formarea unui guvern compus din reprezentanții tuturor forțelor antihitleriste, ieșirea din războiul hitlerist și trecerea de partea blocului anglo-sovietic-american, mobilizarea și organizarea armatei și a maselor largi la luptă împotriva cotropitorilor hitleristi” — partidul a reușit să organizeze în jurul său frontul național antifascist, care va constitui o altă piatră de hotar în istoria luptei poporului român pentru libertate, dreptate, demnitate națională, democrație și pace, conducând la victoria de la 23 August 1944. Referindu-se la politica de alianțe a partidului comunist, în vederea realizării acestei epocale victorii, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia: „O mare însemnătate în desfășurarea luptei împotriva războiului a avut crearea, în 1944, a Frontului Unic Muncitoresc și a Blocului Național Democrat, colaborarea cu armata, inclusiv cu generali și ofițeri din comandamentele superioare, și cu palatul regal. S-a realizat o largă colaborare cu toate forțele ce se pronunțau, într-o formă sau alta, pentru ieșirea României din războiul dus împreună cu Germania fascistă, pentru trecerea țării alături de Uniunea Sovietică și de celelalte țări ale coaliției antihitleriste”.

După victoria Revoluției de Eliberare Socială și Națională, Antifascistă și Antiimperialistă, poporul român a început o nouă viață, inserindu-se în primele locuri între națiunile ce pășeau pe calea unui proces radical de transformări revoluționare.

Procesul revoluționar desfășurat în România, începând cu 23 August 1944, a supus toate forțele sociale, toate partidele și grupările politice unui examen istoric, ce s-a dovedit a fi, de această dată, decisiv pentru destinele țării. S-a confirmat, încă o dată, superioritatea politică, organizatorică și ideologică a Partidului Comunist Român, acesta devenind, în mod legitim, centrul de raliere a tuturor forțelor progresiste din patria noastră. În noua etapă istorică, fundamentală pentru evoluția poporului român, P.C.R. a dovedit aceeași capacitate, neîntrecută de nici o altă formațiune politică de pînă atunci din România, de realizare a unor alianțe politice care au condus la înlăturarea monarhiei și proclamarea Republicii, la 30 Decembrie 1947. Preluarea puterii politice de către clasa muncitoare, prin proclamarea Republicii, a însemnat, în același timp, începutul revoluției și construcției socialiste. În anii 1947—1965, prin transformările care au avut loc în domeniul industriei, agriculturii, culturii, a fost realizată baza tehnico-materială a noului orinduirii, s-a înlăturat victoria deplină și definitivă a socialismului în țara noastră.

Anul 1965 reprezintă pentru istoria națională un an de răscoală, mai cu seamă, prin deschiderile îndrăznețe, de largă perspectivă, pentru dezvoltarea viitoare a României socialiste, statuate de Congresul al IX-lea al P.C.R., care a inaugurat în istoria poporului român epoca cea mai fertilă, fără precedent în devenirea sa milenară.

Această înfloritoare epocă este marcată de personalitatea luminoasă, clarvăzătoare a secretarului general al partidului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cărei concepție revoluționară și operă teoretică și practică, de o înestimabilă valoare, stau la baza unei vizuni dinamice, moderne privind principalele coordonate ale dezvoltării multilaterale social-economice din România socialistă. Remarcabilele realizări sînt o mărturie elocventă a întregii politici a Partidului Comunist Român — în 1985, industria a devenit de șase ori mai puternică decît în 1965, iar agricultura — raportată la același interval — s-a dezvoltat de două ori mai mult, chipul țării a fost împlinit ca monumentale ctitorii: Transfăgărășanul, Canalul Dunăre-Marea Neagră, metroul bucureștean, moderne citadele industriale, un vast sistem de irigații etc. Poporul român asociază toate aceste mărețe realizări importante și laborioase activități desfășurate de tovarășul Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului și statului nostru. Pornind de la politica înțeleaptă a Partidului Comunist Român în cei 65 de ani de la făurirea sa, de la principiile democratice pe care se bazează aceasta, de la realizările epocale ale societății noastre și de la marile răspunderi pe care le ridică etapa actuală și de viitor a construcției socialiste, tovarășul Nicolae Ceaușescu a definit partidul comunistilor români drept centrul vital al societății, care își afirmă rolul de forță conducătoare, într-un strins și fructuos dialog cu producătorii de bunuri materiale și spirituale, cu întregul popor.

O altă mare realizare a evului românesc socialist este formarea omului nou, multilateral, a comunistului revoluționar, cu o conștiință înaintată, cu o temelnică pregătire profesională și politică, angajat responsabil și plener în făurirea bunurilor materiale și spirituale necesare propășirii țării, ridicării civilizației românești pe noi culmi. În educarea omului nou, capabil să învingă orice greutăți, un rol de prim ordin revine învățămîntului. Încă de la constituirea sa, Partidul Comunist Român a acordat o atenție statornică școlii românești. Printre primele transformări revoluționare pe care le-a înlăturat după preluarea puterii politice, a fost reforma învățămîntului din 1948, așezarea acestuia pe cele mai largi baze democratice, asigurarea accesului la învățătură și știință tuturor cetățenilor țării, fără deosebire de naționalitate.

Ca și celelalte sfere ale activității umane din țara noastră, dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului au fost situate printre direcțiile principale ale procesului de transformare socialistă a patriei. Astfel, în Raportul prezentat la Congresul al IX-lea al P.C.R., se sublinia că realizarea operei de făurire a socialismului, ridicarea României la nivelul țrilor cu o economie avansată sînt indisolubil legate de ridicarea calității învățămîntului, de intensificarea cercetării românești, fundamentale și aplicative, în toate sectoarele. Școala românească reprezintă, astăzi, un sistem complex și încheat de pregătire de cultură generală și profesională a elevilor, bazat pe concepția unitară, profund științifică, a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în deplină concordanță cu cerințele de progres ale societății noastre socialiste, cu imperatiivele noului revoluții tehnico-științifice. Așa cum sublinia tovarășul academician doctor inginer Elena Ceaușescu, la Congresul științei și învățămîntului — „Școala trebuie să asigure pregătirea temelnică cu muncitori specialiști, cu un larg orizont de cunoștințe profesionale, de specialitate, capabili să stăpînească și să dezvolte tehnica modernă, să se întegreze cu bune rezultate în munca întregului popor, pentru dezvoltarea economică și socială a țării, pentru construirea orinduirii noi socialiste”.

Îndatoririle fundamentale ale școlii românești contemporane — formarea conștiinței socialiste revoluționare a tineretului studios, pregătirea multilaterală a patriei noastre, — confirmă încrederea acordată de partid cadrelor — formulate cu profunzime și spirit creator în hotărârile Congresului al XIII-lea al P.C.R., în cele ale Congresului științei și învățămîntului, în toate documentele de partid și de stat care se referă la dezvoltarea multilaterală a patriei noastre, confirmă încrederea acordată de partid cadrelor didactice.

În pragul celei de a 65-a aniversări a Partidului Comunist Român, noi, slujitorii școlii, întîmpinăm gloriosul jubileu, străduindu-ne să înlăturăm cu deplină responsabilitate, cu abnegație și devotament nobila misiune de instruire și educare a tinerelor generații.

Pregătim viitorii petroliști

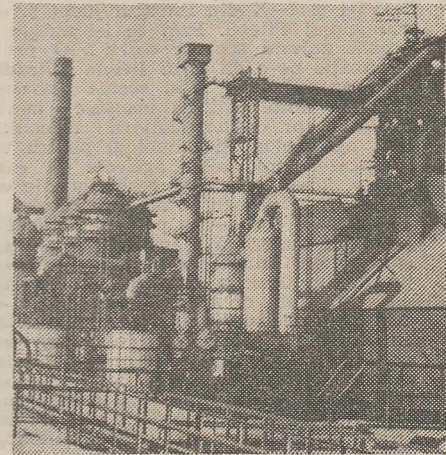
(Urmare din pag. 1)

petrol și gaze, în care se pregătesc 4 500 studenți români și străini. Cele două mari licee care pregătesc elevii în profilul petrol, Liceul Industrial Teleajen din Ploiești, Liceul Industrial Nr. 1 din Cimpina, precum și clasele a IX-a și a X-a, cu același specific, din școlile de 10 ani, asigură ramura economică respectivă cu un număr corespunzător de absolvenți.

Pentru a realiza un caracter realist și o fundamentare științifică a planului de școlarizare, Inspectoratul Școlar a acordat o atenție deosebită colaborării cu Ministerul Petrolului și cu Trustul Petrolului, stabilind, în fiecare an, de comun acord, numărul de clase și amplasarea lor teritorială în funcție de cerințele existente în diferite zone ale județului. Pentru realizarea planului de școlarizare și a temeinicei pregătiri a elevilor, Inspectoratul Școlar și-a intensificat preocupările pentru organizarea, conducerea și perfecționarea conținutului activității de orientare școlară și profesională a elevilor în strictă concordanță cu cerințele de cadre din economia județului. Astfel, a inițiat și coordonat o serie de acțiuni — printre

dare-învățare, desfășurat în liceele și școlile cu clasele a IX-a și a X-a, cu acest profil, asigurînd încadrarea lor corespunzătoare, cu cadre didactice bine pregătite, antrenate responsabil în activitatea de perfecționare metodică-științifică. Prin îndrumarea permanentă a procesului instructiv-educativ urmărim ca, în cadrul acestuia, să se realizeze corelarea deplină a instruirii tehnologice cu instruirea practică, integrarea eficientă a învățămîntului cu cercetarea și producția. De asemenea, Inspectoratul Școlar, în colaborare cu ministerul de resort și cu întreprinderile patronatoare, sprijină dezvoltarea continuă a bazei didactico-materiale a unităților școlare cu profilul petrol, ele beneficiînd în prezent de o bună dotare cu mijloace de învățămînt, de laboratoare, cabinete și ateliere, care asigură condiții optime pentru pregătirea științifică și tehnologică, în meserie, a elevilor. Colaborarea se manifestă și în asigurarea locurilor de practică pentru elevii la sonde și schele de pe teritoriul județului Prahova și în județele în care Trustul Petrolului repartizează absolvenții de liceu. Elevii de la profilul petrol beneficiază și de condiții de viață și studiu corespunzătoare, liceele unde învață dispunînd de 1 200 locuri la internate și 900 la cantine, bursele de contract fiind repartizate unui număr de 1 692 de elevi.

Putem să afirmăm că nivelul de pregătire al majorității elevilor este corespunzător cerințelor programelor școlare, atît din punct de vedere științific cît și mai ales practic. O dovadă a acestei aprecieri este încadrarea rapidă a absolvenților în producție, cu rezultate bune și foarte bune, mulți ajungînd în scurt timp muncitori frumosi, promovați în categorii superioare de încadrare, unii devenind elevi ai școlii de maștri sau studenți la cursurile serale de profil. Este concludent să arătăm că în cîincinalul 1981—1985, unitățile școlare din județul nostru au pregătît în profilul petrol peste 6 800 tineri și că cei mai mulți dintre aceștia muncesc, cu bune rezultate, în unitățile productive. Referindu-ne la o promoție apropiată, a cărei activitate o urmărim în prezent, rezultă că toți cei 679 absolvenți ai treptei I și a II-a de liceu, din anul școlar trecut, care urmau să fie repartizați în producție, s-au încadrat în unitățile economice de profil unde practică meseriile pentru care s-au pregătît.

care menționăm: reorganizarea Laboratorului județean de orientare școlară și profesională, împreună cu care a elaborat și difuzat în școli materiale informative, documentare și metodice (monografii profesionale, pliante, îndrumătoare metodice pentru diriginți, buletine informative, fișe școlare etc.); studii tematice menite să contribuie la atragerea elevilor spre meseriile specifice profilului petrol; instruirea ale directorilor și diriginților în problemele muncii educative; debateri și lecții demonstrative în cadrul cercurilor pedagogice și acțiunilor metodic-științifice ale Casei Personalului Didactic. Printre măsurile care au avut o deosebită eficiență se înscrie acțiunea de preinscriere în clasa a IX-a, măsură preluată din experiența județului Hunedoara și adaptată la specificul județului Prahova.

Un aport substanțial în atragerea elevilor spre meseriile din domeniul industriei petrolului l-a avut și activitatea desfășurată de Muzeul Republican al Petrolului, unicul de acest fel din țară. Acesta, în colaborare cu întreprinderile și cu cele două licee de profil, a organizat numeroase acțiuni, atît în incinta sa, cît și în școlile cu clasele I—VIII și I—X din orașele și comunele județului: microsimpozioane, proiectii de filme de orientare școlară și profesională, expoziții cuprinzînd materiale ilustrative convingătoare, aspecte din istoricul industriei petrolului, perspectivele sale de dezvoltare, imagini ale locurilor de muncă și ale școlilor care pregătesc elevii în profesiiile acestui important sector al economiei naționale.

Elevii claselor a VIII-a din județ au vizitat cele două licee industriale cu profil despre care vorbim, prilej cu care s-au desfășurat lecții demonstrative și discuții cu părinții lor, cu cadrele didactice; au participat și specialiștii din producție și din învățămîntul superior, s-au prezentat filmele realizate de Ministerul Petrolului ce se referă la aspecte de muncă pe șantiere, la condițiile de viață și de pregătire în școlile din rețeaua ministerului de resort și s-au stabilit modalitățile practice de colaborare între școli și licee în scopul orientării profesionale. O atenție deosebită se acordă și educării dragostei pentru meseria aleasă la nivelul liceelor de profil, pentru facilitarea integrării absolvenților în producție.

În același cadru se înscriu și vizitele de studiu organizate cu elevii în întreprinderile legate de extracția și prelucrarea petrolului (I.U.P.R. Teleajen, Schela Boldești-Șcaieni, Întreprinderea Carotaj și Perforări, Rafinăriile Ploiești și Vega, Combinatul Petrochimic Brazi și Teleajen, Întreprinderea Mecanică Poiana Cimpina, Schela Băicoi, Rafinăria Cimpina), ca și sesiunile de referate și comunicări științifice ale elevilor, expozițiile cu lucrări ale acestora, aplicarea unor teste socio-profesionale, concursurile pe meserii soldate cu numeroase diplome; an de an, județul nostru a înregistrat rezultate bune la concursurile pe meserii, iar în anul școlar trecut, din cele 68 premii și mențiuni obținute la etapa finală, numeroase au fost cîștigate de elevii de la profilul mine-petrol-geologie.

În vederea asigurării cadrelor calificate, bine pregătite teoretic și practic pentru această ramură economică, Inspectoratul Școlar este permanent preocupat de ridicarea calității procesului de pre-

Considerînd că acțiunea de pregătire a forței de muncă se prelungeste și după repartizarea în producție a absolvenților, Inspectoratul Școlar urmărește îndeaproape modul de organizare și desfășurare a stagiului de practicanți. Deși, potrivit reglementărilor în vigoare, principala sarcină în organizarea stagiului de practicanți a absolvenților, revine unităților socialiste, totuși o răspundere la fel de mare revine și unităților de învățămînt care i-au pregătît. Astfel, activitatea practicantilor în perioada de stagiul se desfășoară pe baza unor programe de pregătire practică și tehnologică, îndrumată de compartimentele de învățămînt din întreprinderi, cu sprijinul efectiv al inginerilor specialiști care predau în cadrul liceelor respective. Programele s-au întocmit pentru fiecare meserie în parte, ținînd seama de cunoștințele, priceperile și deprinderile care trebuie să fie înșușite de absolvenții stagiați. Conducerea întreprinderilor și ale liceelor au desemnat persoanele care să se ocupe direct de îndrumarea practicantilor, astfel încît, pe toată durata stagiului, aceștia primesc asistență tehnică și îndrumări practice din partea cadrelor, specialiștilor și muncitorilor cu înaltă calificare, a inginerilor și maistrilor instructori.

Avînd în vedere complexitatea problemelor privind pregătirea forței de muncă în profilul petrol, precum și importanța economico-socială a rezolvării optime a acestei cerințe, Inspectoratul Școlar Județean Prahova, în perioada care urmează, va depune eforturi sporite și își va concentra atenția asupra tot mai bunei coroborări a acțiunilor tuturor factorilor implicați în acest proces, asupra perfecționării continue a sistemului de conducere și îndrumare a pregătirii teoretice și practice a elevilor, de orientare școlară și profesională a acestora.

În atingerea acestor obiective majore, vom porni permanent de la principiul că viitorul elevilor depinde în mare măsură de anii de școală, că școala contemporană românească trebuie să răspundă cu toată puterea ei cerințelor cerințelor vieții, exigențelor tot mai mari ale dezvoltării economico-sociale a patriei noastre.

ORIENTARE ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ

NOI GENERAȚII DE AGRICULTORI PENTRU
O NOUĂ AGRICULTURĂ, MODERNĂ

Hotărâți să întâmpine cea de-a 65-a aniversare a Partidului Comunist Român cu noi succese în munca de instruire și educare a tinerelor generații, slujitorii școlii din întreaga noastră țară caută cele mai eficiente căi și mijloace care să asigure pregătirea temeinică a elevilor pentru muncă și viață, formarea și educarea lor în spiritul respectului și pasiunii pentru activitățile producătoare de valori materiale și spirituale, pentru a răspunde cu succes cerințelor și dinamicii operei de făurire a socialismului și comunismului. În lumina orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în toate unitățile de învățământ din țară, pregătirea elevilor pentru muncă, îndrumarea lor către sectoarele direct productive și, mai cu seamă, către domenii prioritare, cum sunt cele ale construcției de mașini, metalurgiei, industriei petroliere și chimice, a materialelor de construcții și agriculturii, este tratată ca una dintre cele mai importante sarcini ale procesului instructiv-educativ.

La Plenara largită a Consiliului Național al Agriculturii, Industriei Alimentare, Silviculturii și Gospodăririi Apelor, precum și la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. din 1-2 aprilie, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat sarcinile de mare răspundere ce revin acestor sectoare în noul cîmp al perspectivei și a insistat asupra contribuției pe care o are învățământul la dezvoltarea economiei agricole moderne din țara noastră, arătând că nu se poate face agricultură modernă fără un învățământ modern de toate gradele, bazat pe cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, fără strînsă legătură a învățământului cu cercetarea și producția. Prezentăm în cele ce urmează câteva dintre preocupările cadrelor didactice din județele Argeș și Teleorman pentru orientarea școlară și profesională a elevilor către sectoarele agroindustriale.

Sub auspiciile unei atente
patronări

„Învățământul, pregătirea tineretului școlară pentru muncă, orientarea școlară și profesională a acestuia — afirma prof. Irina Nicolaescu, inspector școlar general al județului Argeș — sunt profund implicate în dezvoltarea social-economică a județului nostru. În această privință, are o mare importanță colaborarea între unitățile de învățământ și cele economice. Sînt mari întreprinderi agroindustriale, patronatoare de școli și licee, care se îngrijesc deosebit de buna dotare a atelierelor școlare, de asigurarea corespunzătoare a locurilor de muncă pentru elevii care își desfășoară activitatea practică în aceste întreprinderi. Printre unitățile de învățământ agroindustrial, care beneficiază de o bună patronare sînt de amintit Liceul Agroindustrial din Costești, Școala Profesională și clasele afiliate de liceu din Mărăcineni, Liceul Agroindustrial din Curtea de Argeș. Efectele grijii întreprinderilor patronatoare pentru liceele cu profil agricol se reflectă și asupra orientării școlare și profesionale și sînt oglindite în aflul de elevi către aceste unități de învățământ”.

Ideea este confirmată de către Ion Gavrilă, directorul Liceului Agroindustrial din Costești, care își recrutează marea majoritate a elevilor săi de la școlile cu clasele I—VIII și I—X din sudul județului Argeș, din comunele Miroși, Căldăraru și Ungheni, precum și de la școlile din comunele Izvorul, Popești, Recea, Ștefan cel Mare, Slobozia, Mozăceni, Negruși, dar și din alte școli de pe întreg cuprinsul județului: „Este foarte importantă practica pe care elevii noștri o fac la S.M.A. Mărăcineni — întreprinderea care ne patronază —, o adevărată uzină de mare complexitate care efectuează reparații și recondiționează piese pentru

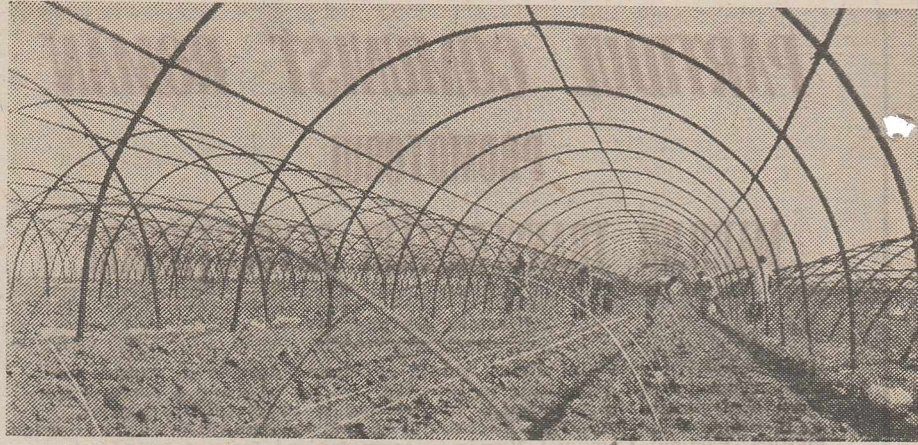
mașini agricole din întreaga țară. Liceul nostru mai beneficiază de asistența științifică a Stațiunii de Cercetare Albota. Este, totodată, remarcabilă și de foarte mare valoare patronarea noastră științifică de către Institutul Agronomic «Nicolae Bălcescu» din București ai cărui specialiști, cum sînt prof. univ. dr. Creola Mănescu, sau prof. univ. dr. Ioan Pirvulescu ne vizitează cu regularitate, după cum și noi facem vizite de documentare la institut”.

Spre Școala Profesională și clasele afiliate de liceu din Mărăcineni, care își au sediul chiar în incinta unității economice patronatoare, Institutul de Cercetare și Producție pentru Pomicultură — înființat din indicația secretarului general al partidului în cel mai mare bazin pomicol al țării și care a devenit în cele aproape două decenii de existență o adevărată academie a științei pomicele române — se îndreaptă, an de an, foarte mulți candidați, foști elevi ai școlilor cu clasele I—VIII și I—X din întregul județ și din municipiul Pitești. Prin ce își atrage această unitate școlară elevii? O primă explicație ne-o dă prof. Ileana Mitrache, director adjunct: „În școala noastră, viitorii absolvenți își însușesc tainele profesiei lor de horticultori, mecanizatori, agrobiologi și tehnologi pentru valorificarea produselor agricole, în cabinetele, laboratoarele și pe terenurile experimentale proprii și ale Institutului de Cercetare și Producție pentru Pomicultură. Baza materială a institutului — constituită din întinse plantații de meri, peri, pruni, din colecția pomicolă și plantația experimentală de mare diversitate, laboratoarele de biochimie și fiziologie dotate cu cea mai modernă aparatură, un complex de inmulțiri «in vitro» a speciilor pomicele — precum și un colectiv de cercetători de înaltă pregătire profesională întregesc condițiile optime în care își desfășoară activitatea și învață viitoarele cadre ale științei și practicii agricole românești. Elevii efectuează, astfel, pregătirea lor practică în strînsă corelație cu pregătirea tehnologică, sub auspiciile unei judicioase patronări, pătrunzînd, totodată, tainele viitoarei lor profesii”.

Elevii Liceului Agroindustrial din comuna Piatra, județul Teleorman, provin, cu deosebire, de la școlile din Clisa, Vișoara și Furculești. „Important este — sublinia prof. Ștefan Drăgan, directorul acestui liceu — nu numai de unde și cum ne recrutăm elevii, ci și cum îi menținem, cum le dezvoltăm interesul pentru profesiile agroindustriale. În fața imperativelor modernizării, agricultura de mîine nu va mai fi ca cea de astăzi. În acest spirit, căutăm să le facem cunoscute elevilor cele mai noi achiziții ale științei și tehnicii din domeniul respectiv. Sînt foarte utile, în acest sens, deplasările pe care le facem cu elevii la Centrul Republican de Selecție și Reproducere a Bovinelor de la Balotesti, la Institutul Agronomic «Nicolae Bălcescu» din București și la Institutul Pentru Cultura Cerealelor și Plantelor Tehnice din Fundulea, oferindu-le, astfel, posibilitatea de a afla tot ce este mai nou în agricultură, căile de modernizare care se deschid pentru viitor în fața ei”.

Un argument hotărîtor:
prestigiul școlilor
cu profil agroindustrial

„Cel mai de seamă argument al opțiunii elevilor din școlile cu clasele I—VIII și I—X pentru liceul nostru — ne spunea Ion Gavrilă, directorul Liceului Agroindustrial din Costești, județul Argeș — îl constituie prestigiul acestuia, prestigiu pe care îl susține și îl confirmă, în primul rînd, faptul că, de cîteva decenii, aproape toți mecanizatorii agricoli din Argeș vin de la Costești. În cincinalul

1981—1985 am dat peste 500 de absolvenți, iar în anul școlar trecut a absolvit liceul și prima promoție de agronomi mecanizatori. Așa că, tot ce se face pentru modernizarea agriculturii argeșene depinde, în bună măsură, de calitatea forței de muncă pregătite de noi. Ne străduim să asigurăm o cit mai strînsă interdependență între instruirea practică și cea tehnologică. Întreaga pregătire de bază se face în laboratoare și cabinete de specialitate, în ateliere și pe ogoare. Un rol hotărîtor în atragerea și menținerea elevilor în liceul nostru îl au succesele noastre. Este semnificativ faptul că munca elevilor, desfășurată riguros, după prevederile științei, ne-a asigurat în anul 1984 o producție de 15 kg sămînță de roșii de elită (hibrid Argeș 450), iar în anul 1985, un adevărat record: 80 tone roșii la hectar”.

„Ar fi nedrept să nu amintim — preciza Ioana Tomescu, inspector de specialitate la Inspectoratul Școlar Județean Argeș — că între școlile care reușesc să-și atragă elevii prin prestigiul lor se află și Liceul Agroindustrial din Curtea de Argeș, un liceu în care volumul total al investițiilor pentru optimizarea condițiilor de muncă și viață ale elevilor se ridică la peste trei milioane de lei, iar pentru dotarea laboratoarelor s-au cheltuit peste două milioane de lei; un liceu care dispune de peste 86 ha teren, de un divers și bogat parc de mașini agricole și un puternic sector zootehnic. Eficiența acestor importante investiții se reflectă în marea număr de absolvenți pe care liceul l-a dat horticulturii și zootehniei argeșene”.

Ideea prestigiului liceelor agroindustriale în fața elevilor din școli cu clasele I—VIII și I—X ale județului a revenit, frecvent, atît în dialogul cu cadrele didactice din județul Argeș, cit și cu cele din județul Teleorman. „Noi — ne spunea dr. ing. Catinca Scrioșteanu, directoarea Liceului Agroindustrial din Alexandria — ne recrutăm elevii din toate școlile județului, dar, mai ales, de la școlile din comunele Nanov, Mavrodin, Tigănești, Vrinceni, Minzănești, Schela Tătărești, Bujorul, Petroșani, Cerveni, Izvoarele, Călinești și din orașul Alexandria. Ceea ce mi se pare important este felul în care ne prezentăm în vizitele noastre reciproce. Liceul nostru pregătește absolvenți în meseriile de agronom-mecanizator, zootehnist-mecanizator și veterinar și se prezintă în fața viitorilor săi absolvenți ca un liceu de prestigiu, cu un personal didactic bine pregătit (numai cu gradul I avem 15 profesori), cu o puternică bază materială: o fermă didactică cu o suprafață de 50 ha. teren arabil, o colecție de animale din toate speciile și rasele care se cresc în țară, un parc dotat cu 10 tractoare și întreaga gamă de mașini agricole. Pe lângă fermă, mai dispunem de laboratoare cu specific agrotehnic, de mecanizare și zootehnie. Demn de remarcat este și faptul că, la concursurile pe meserii, elevii noștri au ocupat, în fiecare an, locuri de frunte, atît la faza județeană cit și la cea națională”.

Larg evantai de acțiuni
pentru popularizarea
profesiilor

În județul Teleorman, ca în toate județele țării, acum, la începutul actualului cincinal, se pune un accent deosebit pe înfăptuirea programelor care vizează reorganizarea și dezvoltarea intensivă a tuturor sectoarelor economice. Așa cum ne-a declarat, de la bun început, prof. Ion Huidumac, inspector școlar general al județului Teleorman, între perspectivele de dezvoltare social-economică a județului și activitatea de orientare școlară și profesională a tineretului școlară către profesiile agroindustriale există o relație de absolută interdependență. Obiectivul pe care și l-a propus județul Teleorman, de a contribui la îmbogățirea zestrei economice naționale prin sporirea producției globale agricole, implică necesitatea asigurării unor cadre de specialitate corespunzătoare. De aici și preocuparea inspectoratului școlar, a tuturor unităților de învățământ din județ, de a realiza orientarea școlară și profesională a elevilor în consens cu comandamentele economico-sociale prezente și de perspectivă.

Cum se poate realiza în realitate această idee? O putem afla din practica unităților școlare și a cadrelor didactice. Sînt demne de reținut, în acest sens, acțiunile de popularizare a profesiilor și meseriilor care pot fi urmate de elevi. „În fiecare liceu — ne spunea prof. Ivan Petrică, di-

rectorul Casei Personalului Didactic din Alexandria — există «panouri ale admiterii». S-au editat ghiduri de orientare școlară și profesională, cuprinzînd informații cu privire la rețeaua școlară, baza materială a unităților liceale, profilul și meseriile în care se pregătesc elevii, monografiile pentru profesiile de bază din județul nostru. În presa locală sînt prezente articole care îndrumă elevii către meseriile prioritare. Prin foi volante, ca cele tipărite, de exemplu, de Liceul Industrial Nr. 3 din Alexandria, s-au popularizat planurile de școlarizare și s-au făcut recomandări elevilor în legătură cu profesiile pe care vor să le îmbrățișeze. Prin Casa Personalului Didactic s-au editat broșuri privind, de asemenea, rețeaua liceelor agroindustriale și planurile de școlarizare. Cu consecvență periodicitate s-au organizat schimburi de experiență cu directorii școlilor cu clasele I—VIII și I—X, în care au fost dezbătute problemele orientării profesionale în domeniile economice prioritare. Nu în ultimul rând, a avut loc un schimb de experiență, la care au participat profesori și diriginți ai claselor a VIII-a, a X-a și a XII-a și în care s-a discutat tocmai această temă prin prisma sarcinilor dirigintilor și a colaborării cu organizațiile de pionieri și U.T.C. Au fost invitați, cu

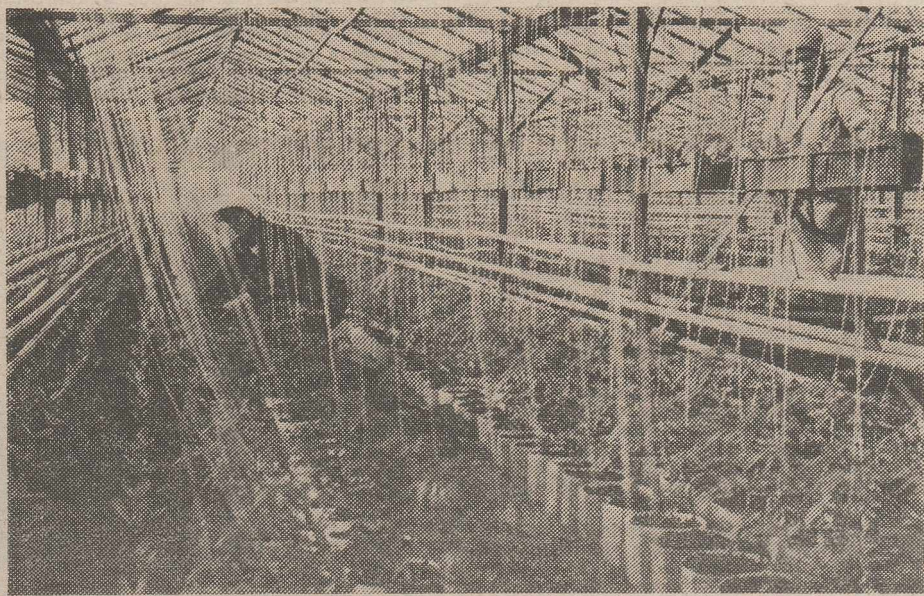

ocazia unor astfel de acțiuni, reprezentanți de seamă ai agriculturii din județul Teleorman. Așa, de pildă, la o acțiune din comuna Vitănești, a fost invitat eroul muncii socialiste, Marin Nedea, președintele C.A.P.-ului și directorul S.M.A.-ului din comuna Purani, care a făcut o caldă pledoarie pentru profesia de agricultor. La o altă întîlnire, la Piatra, au fost invitați cercetători științifici de la Stațiunea de Cercetări Agricole Drăgănești-Vlașca. „Cum se desfășoară activitatea de orientare școlară și profesională cu elevii claselor I—VIII ale Școlii din comuna Bujorul, județul Teleorman, ne spune prof. Dobre Ghenea, directorul acesteia: „Prin orele de dirigenție și prin alte acțiuni, ne străduim să facem cunoscute elevilor nevoile de forță de muncă ale comunei, ale județului și țării, precum și condițiile de exercitare a diferitelor profesii. Între altele, se practică în școala noastră o acțiune pe care am intitulat-o «Dialog generațiilor». Recent, la un astfel de dialog am invitat un mecanizator agricol, pe primarul comunei și alți muncitori care le-au vorbit elevilor despre domeniile lor profesionale, despre amplele perspective de dezvoltare care se deschid în fața agriculturii contemporane. Unul dintre cele mai importante și eficiente mijloace de orientare a elevilor către profesiile agricole îl constituie exemplul foștilor noștri elevi care au îmbrățișat această profesie. Este cazul unor absolvenți ca Florin Mihai, șef de fermă la Ferma Nr. 2 de la C.A.P. Bujorul, legumicultorul Valeria Costache sau al unor zootehniști ca Gheorghe Ianu și Nicolae Stănică, apreciați la locul lor de muncă pentru bunele rezultate pe care le obțin”.

★

În fața agriculturii românești, ramură de bază a economiei naționale, se deschid largi perspective de modernizare, de afirmare puternică a factorilor intensivi, calitativi, de creștere a eficienței economice. Sînt, acestea, și perspective de afirmare profesională care se deschid în fața actualelor generații de elevi care vor opta pentru profesiile agricole. Iar opțiunea lor este atent și cu grijă îndrumată de către cei ce sînt educatorii lor.

OCTAVIAN BUZESCU

CREȘTEREA RANDAMENTULUI ȘCOLAR

ASPECTE ALE TRATĂRII DIFERENȚIATE
PE BAZA ACTIVITĂȚII INDEPENDENTE

In sfera teoriei și practicii educaționale, între multitudinea de metode și mijloace utilizate în scopul creșterii randamentului școlar, învățarea diferențiată și-a menținut statutul de meru actuală, printre acele activități ce favorizează progresul școlar al elevilor. Existența la nivelul claselor a unor colective eterogene de elevi, cu grade diferite de performanță școlară, determină profesorul a organiza una sau mai multe activități diferențiate prin intermediul unor sarcini de învățare cu nivel variabil. Aceasta presupune proiectarea unor situații de instruire diferențiată, a unor strategii didactice diferite, care, prin complexul de metode și mijloace de învățământ utilizate, să-i ofere fiecărui elev posibilitatea de a progresa, sporindu-i, în acest fel, motivația pentru învățare.

Pornind de la aceste considerente, publicăm un grupaj de opinii privind unele aspecte teoretice ale temei, precum și referiri concrete la tratarea diferențiată pe baza activității independente a elevilor, în cadrul unor lecții ce urmează a fi predate în acest ultim trimestru al anului școlar.

Lector univ. dr. IOAN NEACȘU, Universitatea din București : Abordarea problemei nu este atât de ușoară cum s-ar părea. Dificultățile sunt nu atât de ordin conceptual, cum vom vedea, ci, mai ales, de ordin metodologic și operațional. În disputele teoretice privitoare la nuanțele conceptuale, drumul ni se pare, acum, mai ușor de găsit.

Conform unei viziuni bazate pe consens, diferențierea este reprezentată de acel sistem relativ coerent de acțiuni, activități, procese, metode și aptitudini, destinat a realiza eficient trecerea progresivă în procesele de predare-învățare și evaluare, de la omogenitatea eterogenitate. În sens mai larg, diferențierea este o strategie complexă și globală de adaptare a activităților instructiv-educative din școală sau din afara ei la particularitățile psihofizice ale fiecărui elev sau grup de elevi, în vederea asigurării unei dezvoltări optime și integrale a personalităților, orientării și potențării disponibilităților creatoare, aflate acum — la nivelul gimnaziului și al liceului — în plin proces de conturare, precum și integrării mai eficiente în social.

A devenit o certitudine acțiunea relațiilor logice între dezvoltare și învățare, s-au depășit progresiv modelele instruirii centrate pe asimilare adaptativă, cumulativă și s-au asimilat noi modele operaționale, cum sunt fie cele de natură organizatoric-structurală, constructivă și dinamizatoare, fie de natură autoorganizatoare, anticipative și creative. De asemenea, putem invoca și pătrunderea în conștiința profesională a educatorilor a unor concepte noi cu rezonanță puternică asupra acțiunii mecanismelor de proiectare și implementare a strategiilor didactice eficiente, inclusiv a celei diferențiate. Este necesar să facem distincție între individualizare, diferențiere și diversificare. Modelul explicativ al celor trei concepte îl situăm pe axa dialecticii particular (elevul, ca ființă unică individualizatoare) și general (elevul, ca ființă comparabilă, cooperatoare și interdependentă), ambele văzute însă pe fondul structurilor organizatorice, mai ales la nivel instituțional. Este, credem, limpede că diferențierea are un statut supraordonat individualizării, accentul fiind pus pe caracterul ei de strategie didactică în care proiectarea, implementarea și controlul sarcinilor instructiv-educative solicită profesorilor să asigure parcurgerea diferențiată a sarcinilor de conținut, ca regim de timp, efort, solicitare de către elevi, astfel încât să se anticipateze dezvoltarea progresivă a personalității acestora.

Natura, structura și scopul activităților diferențiate în ciclurile gimnazial și liceal cunosc traiecte variate după particularitățile realității cărora le sunt destinate. Astfel, putem identifica următoarele tipuri de acțiuni: corective, destinate elevilor aflați în limitele situației școlare normale, dar cu ușoare rămăniți în urmă la învățatură, datorate fie unor situații de adaptare mai grea la sarcinile didactice, mai ales în clasele a V-a, a IX-a sau chiar a XI-a, fie datorită unor momente critice în dezvoltarea psihofizică, unor tulburări psihofizice și chiar instrumentale etc.; recuperatorii, destinate celor aflați în situații de ușor handicap (dizarmonii cognitive, tulburări de atenție, hmbaj, memorie, gândire, sau noncognitive, cum ar fi cele de natură motivațională, volitivă, relațională etc.); de suplimentare a programului de instruire, destinate celor dotați care dispun de capacități, inclinații, talente, celor cu structuri motivaționale și atitudinale conturate și orientate cert spre anumite domenii; de orientare sau reorientare, verificare și control, destinate celor care solicită sau au nevoie de asemenea programe, așa cum sunt cele ce vizează orientarea școlară și profesională, selecția profesională, etc. Strategia diferențierii dispune, în esență, de aceeași paletă metodologică precum orice sistem eficient de instruire: obisnuitele conversații, demonstrații și explicații, exercițiile și instrumentele muncii intelectuale productive, apelând, mai ales, la fișele de muncă independentă (de dezvoltare, recuperare, exercsare și autoinstruire), la formele învățării individuale. Toate acestea și, desigur, și altele intrate în patrimoniul experienței educaționale vizează, în esență, o cit mai sensibilă deschidere a elevilor și profesorilor la ceea ce numim creșterea eficienței învățării și predării. Rămâne o sarcină permanentă ca fiecare profesor, fiecare grup de profesori, care

predau o disciplină sau grupuri de discipline, să facă eforturi sistematice pe linia unei cunoașteri serioase a elevilor cu care lucrează. Și, pe această bază, să proiecteze și să aplice creator, conform principiului celui mai bun efect așteptat, acele soluții diferențiatore care să asigure dezvoltarea personalității integrale a elevilor.

Prof. IULIANA MUȘAT, Școala Nr. 11 din București : Nu e o noutate că diferențierea activității didactice reclamează, încă din punctul de pornire, cel puțin două condiții esențiale: cunoașterea nivelului cunoștințelor fiecărui copil ca și a girării lui geografice, precum și pregătirea minuțioasă a profesorului pentru lecție. Spun, „din punctul de pornire”, pentru că diferențierea propriu-zisă se realizează, în cea mai mare parte, în ora de geografie și, într-o măsură oarecare, în temele pentru acasă.

În legătură cu prima condiție, precizez că este unilateral să ne referim numai la cunoștințele de geografie ale copilului. Disciplina noastră are corelații și afinități cu nenumărate cunoștințe din alte domenii, de la alte discipline, cu cele de cultură generală în mod special. În mintea copilului cunoștințele de geografie trebuie să fuzioneze cu celelalte, fierește nu într-o masă amorfă, ci ierarhizate și sistematizate.

Cit privește pregătirea pentru lecție, este necesar ca profesorul să aibă o documentare de larg și întins orizont, care să se materializeze într-un proiect didactic amănunțit al fiecărei lecții. Mulți cred că o asemenea cerință s-ar adresa numai profesorilor tineri sau chiar începătorilor. Am auzit și glasuri care pledează pentru „libertatea” de a crea fiecare lecție în atmosfera clasei la ora respectivă, neconstrâns, chipurile, de proiecte dinainte „bătute în cuie”, ca și cînd creativitatea s-ar naște din nimic.

Proiectind conținutul (ca volum, ierarhizare și împărțire a lui pe „pași mici”), realizez concomitent materialul de lucru necesar, fără de care la geografie nu se poate concepe nici o lecție. Nu mă gîndesc la cel cartografic, cu totul specific geografiei, și care se pretează la o adaptare a sa la evantailul de necesități individuale în fiecare clasă, ci și la întrebări, exerciții și teste ce pot fi create anume pentru exigențele diferențierii, ale adaptării ei la nivelul individual al copiilor cu care lucrăm. Diversific tipurile materialului, ale fișelor de activitate independentă la fiecare lecție, avînd în vedere nu neapărat logica interioară a conținutului respectiv, care permite multiple abordări, ci, mai ales, logica girării copilului de o anumită vîrstă și, în mod concret, performanțele și lacunele din cunoștințele lui. După acești parametri mă ghidez în alcătuirea fișelor de lucru pe care le concep și le multiplic în atîtea exemplare cîți copii am în clasa respectivă. Un exemplu : la clasa a VI-a, la lecția despre Relieful Americii de Nord, am folosit o fișă ce conținea o hartă a continentului, cu principalele lanțuri de munți, podișuri și cimpii, ale căror denumiri urmău să fie scrise de copii. Pentru ca „proba” să nu se adreseze în exclusivitate memoriei, fiecare elev urma să completeze, în continuare, un tabel cu deosebirile dintre Munții Apalachi și Munții Cordillieri (poziția lor geografică, înălțimea, forma, orientarea, vîrsta, precipitații etc.), deosebiri din care rezultă, implicit, înlănțuirea și interdeterminarea insușirilor geografice. Aceste fișe le-am folosit în mod diferențiat : la unele clase în predare sau fixare, iar la altele le voi utiliza la o lecție de recapitulare finală în acest trimestru.

În predare, completez harta la tablă și fiecare elev lucrează concomitent pe a lui, iar la fixare le cer să completeze tabelul mai sus menționat (în cadrul claselor cu nivel mediu). În clasele foarte bune această hartă o pot folosi integral numai în etapa fixării, după cum în cele cu un nivel mai scăzut o voi utiliza, în totalitate, în predare. Posibilitățile sunt, firește, mult mai largi. La o clasă bună, o pot folosi, dimpotrivă, tocmai după scurgerea unui timp destul de lung de la predare, respectiv în lecția de recapitulare finală din trimestrul al III-lea.

Diferențierea muncii didactice este posibilă numai în măsura în care, de fiecare dată, cînd îi punem pe copii să lucreze singuri în clasă, vom controla și păstra evidența reușitelor și lacunelor acestora. Desigur, nu pentru a le sancționa, ci pentru a ne organiza lecțiile următoare și pentru a elabora fișe de recu-

perare. Corectarea și verificarea pot și trebuie făcute și ele diferențiat.

Un alt mod de lucru axat pe diferențiere adecvată se materializează în fișele de activitate independentă, care, deși au același conținut pentru toți copiii, în realitate conțin întrebări astfel ierarhizate, încît la cele dintîi să poată răspunde toți, pentru ca, spre final, să fie plasate cele cu un grad sporit de dificultate.

Și, fiindcă, în perspectivă avem la ordinea zilei lecțiile de recapitulare finală, voi încheia tot cu un exemplu de fișă, pe care însă o pot folosi cu succes la grupe cu un nivel ridicat de cunoștințe. Pe conturul hărții Americii de Nord, pe care se află trasate Tropicul de Nord și Cercul Polar, am însemnat patru puncte (A, B, C, D) cerindu-le elevilor să completeze într-un tabel (firește, cu aproximații) coordonatele lor geografice, temperatura, precipitațiile, vînturile principale, tipul de climă, anotimpurile, vegetația. Ca să-i stimulez la comparații și ierarhizări motivate geografic, am continuat fișa cu întrebări de tipul : „În care din cele patru puncte plouă mai mult ? De ce ?”

Prof. STEFANIA MIERTESCU, Școala Nr. 3 din Băilești, județul Dolj : Una din modalitățile de realizare a activității diferențiate o constituie și utilizarea fișelor, pe grupe de nivel, în cadrul aceleiași clase.

În elaborarea acestora, pornesc de la nivelul dezvoltării diferitelor procese psihice ale elevilor, pe care se sprijină învățarea, ritmul individual de lucru, stadiul formării priceperilor și deprinderilor. În funcție de acestea, la lecția de botanică „Griul”, am folosit două tipuri de fișe pentru elevi cu nivele diferite de dezvoltare a capacităților cognitive.

Primul tip de fișă conține următoarele probleme : 1) Observă ce rădăcină are griul : firoasă, pivotantă, râmuroasă ! Subliniază răspunsul corect ! 2) Analizează tulpina ! Este ierboasă sau lemnoasă ? Secționează longitudinal tulpina ! Subliniază răspunsul corect și adaugă cele constatate ! 3) Observă dacă frunza de griu are teacă, pețiol și limb ! Subliniază părțile pe care le-ai găsit. 4) Ce formă are limbul : ovală, rotundă sau alungită ? Subliniază răspunsul corect ! 5) Cum sint nervurile, ramificate sau paralele ? Subliniază răspunsul ! 6) Analizează un spic ! Desprinde un spiculeț și numără din cîte flori este alcătuit ! Cîte stamine are o floare ? Observă pistilul, ajutîndu-te de desenul din manual ! 7) Studiază bobul de griu întreg și sectionat, comparativ cu sămînța de fasole. Cîte cotiledoane ai găsit la bobul de griu ?

Al doilea tip de fișă conține : 1) Analizează o plantă de griu ! Stabilește ce tip de rădăcină are griul și compară-l cu rădăcinile plantelor învățate ! 2) Studiază tulpina griului. Realizează o secțiune transversală și longitudinală ! Ce constatați ? Prin ce se deosebesc de tulpinile plantelor învățate ? 3) Studiază frunzele și arată ce caracteristici prezintă ! 4) Cum explici faptul că tulpina griului este rezistentă la acțiunea vîntului, ploilor și susține ușor greutatea spicelor ? 5) Analizează un spiculeț, pe care îl desprinzi din spic ! Cîte flori ai găsit ? Studiază o floare, folosînd lupa și pensa și stabilește părțile componente ! 6) Ce tip de polenizare are griul ? De ce ? 7) Studiază un bob de griu și o sămînță de fasole ! Ce asemănări și deosebiri găsești ? Tot acestor elevi le-am mai cerut să compare celelalte graminee de pe mesele de lucru cu griul și să stabilească asemănările și deosebirile.

În discuția finală, prin conversație și confruntări de păreri, se corectează și se completează răspunsurile, insistîndu-se asupra corelației dintre alcătuirea plantei, funcțiile și condițiile de mediu.

Încă din clasa a V-a, o atenție deosebită acord elevilor cu aptitudini deosebite la obiectul biologie, elevilor care se remarcă printr-o capacitate de analiză și sinteză deosebită, printr-o interpretare științifică a cunoștințelor, celor care posedă deprinderi de executare corectă a lucrărilor în toate etapele și capacitatea de interpretare a experimentului efectuat, de înțelegere a semnificației acestuia și stabilire a concluziilor corespunzătoare. Antrenez acești elevi în efectuarea unor experimente, în cercetarea unor fenomene biologice. De exemplu, la clasa a VIII-a, la lecțiile referitoare la fiziologia sistemului nervos, am efectuat, împreună cu doi elevi cu aptitudini deosebite, experimente de punere în evidență a inducției negative, a efectelor lezării spinale asu-

pra funcțiilor vegetative, a reglării respirației de către bulbul rahidian (în cadrul cercului de biologie).

Prof. MARIA OLTEANU, Școala din Hîrșeni, județul Brașov : Un exemplu al modului în care am aplicat tratarea diferențiată a elevilor clasei a VIII-a, îl poate oferi lecția de recapitulare la fizică „Reflexia luminii pe oglinzi”, pe baza unor probe de evaluare cu grad diferit de dificultate.

Am urmărit realizarea următoarelor obiective specifice : dezvoltarea capacității de investigație experimentală, precum și a capacității de transfer a cunoștințelor. Elevii trebuie să ajungă la următoarele performanțe : să cunoască foarte bine fenomenul de reflexie a luminii și legile ei, să aplice aceste cunoștințe în rezolvarea unor probleme teoretice și experimentale și în alte condiții decît cele cunoscute. Pentru realizarea obiectivelor stabilite, lecția se desfășoară în laborator, materialul experimental se află pe mese, iar testele diferențiate pe grade de dificultate au fost prezentate elevilor și împărțite pe trei categorii de grupe de nivel. Prezentăm mai jos testele pentru cele trei categorii de grupe.

Grupele I : 1) Cîte raze reflectate sint posibile pentru o singură rază incidentă ? Realizați experimentul și apoi dați răspunsul ! 2) Ce valoare are unghiul de reflexie, dacă unghiul de incidență este de : 20°, 40°, 60° ? 3) Un obiect se află la distanța de 5 cm de o oglindă plană. La ce distanță de oglindă se formează imaginea sa ? Verificați problema experimental ! 4) Arățați printr-un desen elementele unei oglinzi sferice concave și calculați distanța focală a acesteia, dacă raza de curbura a oglinzii este de 20 cm. 5) Ce aplicații ale oglinzilor cunoașteți ?

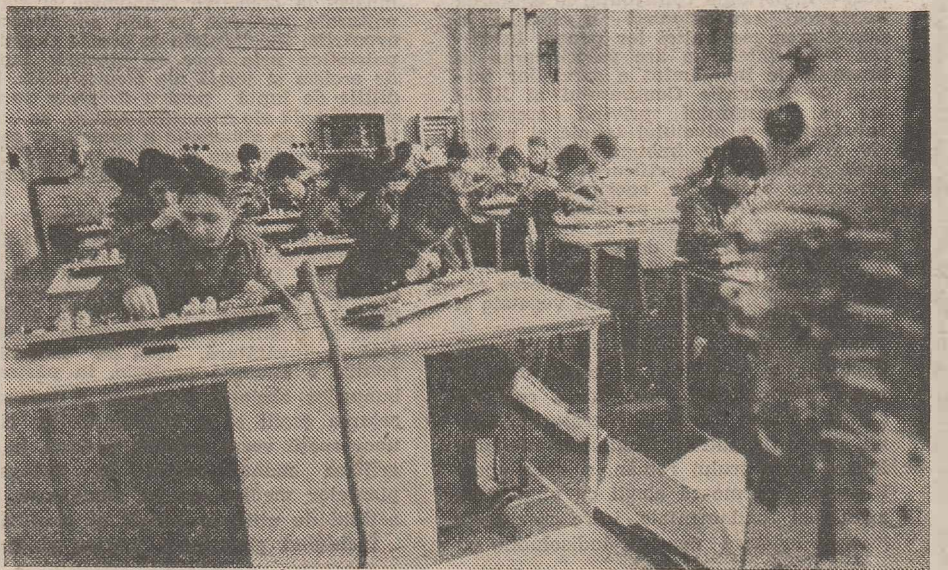
Grupele II : 1) Ce valoare are unghiul de incidență, dacă raza reflectată de o oglindă plană face un unghi de 60° cu raza incidentă ? 2) De ce lucește mai tare un obiect bine lustruit decît unul cu asperități ? 3) Care din oglinzile sferice au focar real și care virtual ? Determinați experimental distanța focală a oglinzii cu focar real ! 4) O oglindă concavă are distanța focală de 10 cm. Construiți și caracterizați imaginile obținute în această oglindă cînd : a) obiectul se află la 30 cm de oglindă ; b) obiectul se află la 15 cm de oglindă ; c) obiectul se află la 5 cm de oglindă ; Pentru cazul b calculați distanța la care se formează imaginea. 5) Cum trebuie deplasat becul unei lanterne de buzunar în raport cu oglinda sferică, dacă vrem să transformăm fasciculul paralel într-un fascicul divergent ? Realizați un desen ilustrativ !

Grupele III : 1) Două oglinzi plane formează între ele un unghi drept. Arățați printr-un desen că o rază de lumină, în urma reflexiei pe cele două oglinzi, rămîne paralelă cu raza incidentă, indiferent de valoarea unghiului de incidență. Verificați problema și experimental ! 2) Ce se întîmplă cu direcția unei raze de lumină reflectate de o oglindă plană, cînd oglinda se rotește cu un unghi de 20° ? Realizați experimentul, dați răspunsul și apoi realizați desenul. 3) O oglindă concavă cu distanța focală de 15 cm formează imaginea unui obiect cu înălțimea de 3 cm, situat la 45 cm de oglindă. Trasați mersul razelor și găsiți relația între mărimea obiectului și a imaginii și calculați înălțimea imaginii ; 4) O oglindă concavă cu raza de curbura de 20 cm formează imaginea unui obiect cu înălțimea de 4 cm, aflat la 20 cm de oglindă. Trasați mersul razelor și calculați înălțimea imaginii. 5) Propuneți alte utilizări ale oglinzilor decît cele prezentate în manual.

După completarea testelor se trece la discutarea modului cum trebuie realizate sarcinile pentru fiecare tip de grupaj. Pentru operativitate, se vor prezenta la epidiascop lucrări realizate corect de către elevi, sau „modele” întocmite anterior de profesor. Procedîndu-se în acest fel, fiecare elev pleacă de la oră lămurit de ceea ce a realizat sau trebuia să realizeze.

La corectarea testelor, profesorul ține o evidență strictă a lacunelor elevilor, pentru a lua măsuri de eliminare a lor, prin meditații diferențiate, fișe de recuperare etc. Acest procedeu de lucru se practică cu succes în clasele eterogene, deoarece solicită efectiv pe toți elevii dînd tuturor satisfacția realizării sarcinilor.

Pagină realizată de
CORNELIA GIRMACEA

Învățământul trebuie să asigure educarea tinerei generații în spiritul concepțiilor revoluționare, pregătirea temeinică a tineretului pentru muncă și viață, pentru a fi un participant activ la edificarea socialismului și comunismului.

NICOLAE CEAUȘESCU

EDUCAȚIE PATRIOTICĂ

Școala — important factor de cultivare a patriotismului socialist

Patriotismul are un caracter concret istoric, conținutul și semnificațiile sale fiind deosebite în diferite epoci istorice și pentru fiecare clasă socială în parte, îmbogățindu-se odată cu dezvoltarea istorică, cu schimbarea orînduirii sociale.

Patriotismul socialist, etapă nouă, calitativ superioară în evoluția istorică a conștiinței patriotice, este generat de orînduirea socialistă care a lichidat exploatarea omului de către om. Patriotismul revoluționar socialist se caracterizează prin noi valori specifice orînduirii noastre, el îmbină în mod armonios dragostea tradițională a poporului față de patrie, cu devotamentul față de cauza socialismului și comunismului. Patriotismul socialist reprezintă conștiința apartenenței la patria socialistă, aprecierea politicii partidului de făurire a societății socialiste și comuniste, adevărată a sistemului economic, politic, cultural al acestei societăți, exprimă hotărîrea maselor de a apăra și dezvolta cuceririle socialiste, de a milita pentru progresul economiei, culturii și al științei.

Patriotismul socialist se exprimă într-o nouă atitudine față de muncă, față de avutul obștesc și patrimoniul cultural al patriei, în lupta împotriva vechiului și a tot ce poate frîna mersul înainte; el are un caracter militant, creator și este un puternic factor de progres. Patriotismul socialist exprimă și conștiința apartenenței naționalităților conlocuitoare din patria noastră la poporul român și, pe această bază, aportul lor la construcția noii noastre societăți. România socialistă este patria tuturor celor ce muncesc și trăiesc pe aceste meleaguri, indiferent de naționalitate.

Patriotismul revoluționar socialist nu este o valoare innăscută și nu se dobîndește spontan. El se educă treptat, prin eforturile conjugate ale familiei, școlii, organizațiilor politice și obștesci, ale statului și ale întregii societăți, sub conducerea partidului comunist.

„În întreaga activitate politico-educativă de formare a omului nou — spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu în Raportul la Congresul al XIII-lea al partidului — trebuie să punem pe prim plan dezvoltarea patriotismului revoluționar socialist, a dragostei față de patrie, a răspunderii și atașamentului față de popor, față de cuceririle sale revoluționare, a hotărîrii de a lupta și munci pentru făurirea socialismului și comunismului, pentru ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a poporului, pentru apărarea cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității României“.

Școala, important factor de cultură și civilizație, are un rol deosebit în educarea copiilor și a tinerilor în spiritul patriotismului revoluționar socialist, în formarea unor puternice convingeri și sentimente patriotice. În cadrul școlii, se desfășoară diverse activități ce conduc la educația patriotică revoluționară a elevilor. Dintre acestea, o deosebită importanță o are procesul de învățămînt în ansamblul său, activitatea de predare-învățare a diferitelor discipline școlare. În predarea-învățarea cunoștințelor de la aceste discipline de învățămînt, cadrele didactice sînt preocupate să evidențieze modul în care științele fundamentale, cercetarea științifică din diferite domenii contribuie la realizarea marilor obiective economice, social-culturale, la dezvoltarea și modernizarea agriculturii. De asemenea, o importantă contribuție la educarea patriotică revoluționară a elevilor, la dezvoltarea motivației lor pentru însușirea cunoștințelor o are valorificarea în procesul de învățămînt a sarcinilor tratate de hotărîrile Congresului al XIII-lea al partidului privind creșterea substanțială a nivelului tehnic și calitativ al produselor, îmbunătățirea structurii producției, valorificarea eficientă a resurselor economice, sporirea gradului de competitivitate a produselor românești, valorificarea fondului funciar, realizarea de noi soiuri de hibrid și plante agricole și horticoale, ameliorarea genetică a speciilor de animale în vederea obținerii unor producții agricole vegetale și animale ridicate.

În educarea patriotică revoluționară socialistă a elevilor, o contribuție de mare însemnătate o au istoria, celelalte științe sociale, limba și literatura română, geografia patriei. Studiul istoriei milenare a poporului român, a unor opere literare, înarmează elevii cu numeroase adevăruri fundamentale, între care acela privind legătura noastră indisolubilă cu

locurile străbune, înrădăcinarea organică în gîlia strămoșească, permanența, fără clintire, a poporului român, în ciuda furtunilor și greutăților timpului, pe pămîntul patriei. O semnificație deosebită, cu multiple implicații educative, o are evidențierea marilor personalități ale istoriei naționale, conștiința originii comune a tuturor românilor, a unității lor etnice, lingvistice și culturale, a obiceiurilor și datinilor, apartenența la același teritoriu, la aceeași istorie. Geografia patriei, economia politică, politica economică a P.C.R., filozofia, alte discipline de învățămînt, prin conținutul lor și modalitățile de instruire, prezintă elevilor profunde schimbări structurale ale peisajului natural, economic, social și cultural al țării în anii revoluției și construcției socialismului.

De asemenea, lecțiile de matematică, fizică și chimie, ca și celelalte sînt un prilej de a le prezenta elevilor aportul unor prestigioși oameni de știință români — între care Traian Vuia, Emil Racoviță, Victor Babeș, dr. Ion Cantacuzino, dr. Gheorghe Marinescu, Henri Coandă, C. I. Parhon ș.a. — la dezvoltarea științei și tehnicii, a valorilor naționale și universale.

Orele de dirigiență, cele de informare politică contribuie în mod eficient la educarea patriotică a elevilor. Concepindu-și activitatea pe baza sistemului muncii educative, dirigenții își programează activități care realizează obiectivele educației patriotice: cultivarea dragostei pentru trecutul eroic și prezentul luminos al patriei, față de frumusețile și bogățiile țării, a demnității naționale.

În acest an, cînd poporul nostru aniversază 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, cînd se desfășoară numeroase acțiuni în cadrul Anului Internațional al Păcii, în orele de dirigiență, de informare politică, se dezbate teme care tratează probleme actuale ale politicii interne și internaționale a partidului, se evocă pagini memorabile din lupta acestuia în anii grei ai ilegalității pentru organizarea, conducerea și înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă, pentru înfăptuirea profundelor transformări innoitoare în toate domeniile vieții economice, social-politice și culturale din patria noastră, pentru pace și dezarmare în întreaga lume.

Atît în conținutul lecțiilor, cit și în orele de dirigiență, de informare politică, în celelalte activități educative ce se organizează cu elevii, un loc deosebit îl ocupă cunoașterea vieții și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, a operei și contribuției sale de inestimabilă valoare la înfăptuirea teoriei și practicii revoluționare a clasei muncitoare, la elaborarea și înfăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la ridicarea prestigiului României în lume, menită să dezvolte puternice convingeri și sentimente patriotice la elevi precum și dorința de a urma exemplul secretarului general al partidului, patriot înflăcărat, care și-a dedicat întreaga viață slujirii intereselor fundamentale ale poporului nostru.

La educarea patriotică a elevilor, o contribuție importantă o au activitățile extrașcolare — vizite și excursii la cele mai semnificative locuri și monumente legate de lupta poporului, a clasei muncitoare pentru libertate, independență, la muzee, la obiective economice și social-culturale realizate în anii socialismului, evocările, spectacolele de poezie și cîntece patriotice prin care se cîntesc faptele de eroism și jertfă ale comuniștilor, tradițiile de luptă pentru dreptate socială și națională ale poporului nostru, activitatea plină de abnegație a oamenilor muncii sub conducerea clarvăzătoare a P.C.R., pentru edificarea socialismului și comunismului în patria noastră.

Formarea conștiinței patriotice a elevilor se îmbină în mod organic cu grija deosebită pentru cultivarea unei conduite patriotice. Un patriotism activ, militant, se exprimă în faptele cutezătoare de muncă și creație, care, la vîrsta școlariției, se manifestă în atitudinea pozitivă față de învățatură, față de pregătirea pentru o anumită profesie, în păstrarea bunurilor obștesci, îngrijirea și înfrumusețarea școlii și a împrejurimilor ei, a unor spații verzi, grădini, parcuri, în îngrijirea monumentelor, în strîngerea plantelor medicinale, în numeroase alte acțiuni de utilitate socială și economică. Închinînd glorioșului jubileu al Parti-

dului Comunist Român succesele dobîndite în munca de instruire și educare a tinerelor generații, cadrele didactice din capitala patriei, sînt hotărîte să acționeze cu dăruire și responsabilitate pentru formarea viitorilor oameni ai muncii cu o conștiință înaintată, pătrunși de răspunderea pe care o au față de țara lor, Re-

publica Socialistă România, față de Țara noastră, față de nobila cauză a socialismului și comunismului.

Prof. GHEORGHE ANTIMIA
inspector școlar de specialitate
la Inspectoratul Școlar
al Municipiului București

Cunoașterea istoriei patriei — o nobilă îndatorire patriotică

O preocupare fundamentală a epocii noastre, epocă atît de deschisă spre viitor, este, după cum a subliniat în repetate rânduri tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, educarea tineretului în spirit patriotic, revoluționar, de dragoste față de muncă. De altfel, între aceste laturi există o legătură organică, indisolubilă. Specificul dezvoltării societății românești actuale face ca patriotismul să fie în esență sa revoluționar. În același timp, dragostea față de muncă este o formă fundamentală de manifestare a patriotismului.

Privit din această perspectivă, actul educativ este, firește, rezultatul unui efort colectiv al personalului didactic ca și al unor factori din afara școlii. Fiecare din ei are posibilitățile sale, posibilități care se contopesc, se îmbină într-o acțiune unitară. În cadrul acesteia, un rol sporit, prin specificul și valențele ei revine istoriei, rol care a fost pregnant scos în evidență de tovarășul Nicolae Ceaușescu. Nu trebuie să uităm că de numele secretarului general al partidului este legată repunerea în drepturi a istoriei naționale, ca element fundamental în activitatea ideologicopolitică.

Există între cunoașterea istorică și educația patriotică, privită în sensul ei cel mai cuprinzător, o legătură intimă, indisolubilă. Faptul a fost lîmpede subliniat în expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politică, educativă a partidului: „Nu se poate vorbi de educația patriotică socialistă fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înaintașilor noștri“. Sînt cuvinte care, pornind de la necesitățile contemporane, sintetizează, în același timp, o experiență bogată și semnificativă. Rolul istoriei, multă vreme preocupare de căpetenie a cărturarilor noștri, a fost privit deosebit de din perspectiva valențelor sale educative. Atitudinea este vizibilă încă de la gînditorii umaniști, care fac o strînsă legătură între cunoașterea istoriei și educația compatrioților, ea accentuîndu-se, treptat, pentru a căpața contururi bine definite odată cu generația Revoluției de la 1848. Pentru cărturarii care au ilustrat-o, rolul educativ al istoriei naționale este privit, în mod esențial, sub raportul dezvoltării sentimentului național, al patriotismului. De altfel, acum s-a impus convingerea fermă că bunul patriot este inseparabil legat de bunul cunoscător al istoriei naționale. Insistînd asupra acestui fapt, gînditorii pașoptiști sesizau un fapt pregnant demonstrat de evoluția omenirii: întotdeauna epocile de mari transformări, de progrese rapide, au accentuat necesitatea apelului la trecut, care trebuie să constituie, în același timp, un îndrumător și un indemn. Nu întîmplător, tocmai în acea epocă, s-a formulat convingerea că „istoria este cea dintîi carte a unei nații“. Afirmatia trebuie privită prin prisma militantismului istoriografiei noastre, trăsătură definitorie pentru toate epocile dezvoltării sale. Pornind de la constatarea că „România au trebuință astăzi să se întemeieze în patriotism și în curaj“, Bălcescu făcea afirmația că „aceste rezultate credem că s-ar putea dobîndi cînd ei ar avea o bună istorie națională și cînd aceasta ar fi îndestul răspîndită“.

Însușirea cunoștințelor istorice apare, așadar, ca o premisă esențială a educării patriotice a propriului popor, element fundamental al progresului său. Acțiunea în această privință a fost constantă în perioadele care au urmat, ca fiind rea-

lizată prin toate mijloacele de care riadoarele respective dispuneau. Împreună faptul că, realizînd noi și strălucite pagini de istorie națională, contemporanii le raportau constant la cele ale strămoșilor. Toate marile evenimente istorice moderne se desfășoară în atmosferă ce are ca o componentă caracteristică evocarea trecutului. Tradă o fost preluată în epoca contemporană și dezvoltată, pe un plan nou, super în anii noștri, mai ales în ultimele două decenii, perioadă în care cunoașterea valorificarea trecutului constituie o ocupare majoră. Ea izvorăște din considerarea exactă a relației trecut-prezent-viitor. Într-un moment în care se creșterea istorie într-un ritm tot mai accelerat, cunoașterea tradițiilor din care izvorăște ea se impune de la sine. După cum s-a subliniat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la I-nara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1-2-nie 1982, „avem un trecut glorios, care prezintă cea mai prețioasă moștenire a poporului nostru. Avem datoria să r-căm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire, să ridicăm pe noi culmi de civilizație populară, știința noastră socialistă“.

Înțelegerea obligațiilor față de țară nu poate fi realizată decît prin cunoașterea acestuia. Faptul prezintă o importanță cu atît mai mare, cu cît nivelul care l-a atîns astăzi țara noastră este rezultatul unor îndelungi strădăni, de făsurate uneori în condiții dificile. E-luția poporului nostru a fost plină de zăbucium. Pașnic prin fire, aplecă la construcție, el a fost nevoit adeseori să lase unelele creației pentru a lua armă spre apărarea patriei. De nenumărate ori a trebuit să rezidească ceea ce vitre vremurilor distruseră. Edificiul României de astăzi este, astfel, ridicat cu multă trudă și, uneori, cu jertfă. Apărarea și dezvoltarea sa apare cu atît mai importantă, iar la deplina înțelegere a acestei necesități, buna cunoaștere a istoriei

o contribuție esențială. Aceasta înseamnă printre altele, aprecierea corectă a tuturor etapelor evoluției noastre neînterupte pe acest pămînt, scaldat în singure sudoare, din antichitate și pînă astăzi, tuturor factorilor dezvoltării, priviți în unitatea lor. Există o legătură în tîm între acțiunea diferitelor forțe sociale progresiste, incununată de realizările celei muncitoare, ale partidului ei, pa organic integrată întregii națiuni, te care a fost pregnant pusă în evidență de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Istoria noastră constituie rezultatul unui impresionant efort atît al masei cît și al personalităților. Prin aceasta, apare, deopotrivă, ca o importantă contribuție la dezvoltarea generală a omenirii. Nicolae Iorga făcea observația: „avem în istoria universală un loc care nu înțelegem să-l cedăm nimănui. Este o apreciere care își găsește o justificare și mai temeinică prin realizările din perioada ulterioară afirmației noastre istorice, atît în domeniul material, și în cel spiritual. Numeroase sînt evenimentele și realizările care s-au constituit în fapte de istorie universală. Cunoașterea lor este de natură să accentueze sentimentul patriotic, sentimentul apartenenței la un popor cu o importantă contribuție la evoluția umanității care este chemat să joace în această evoluție un rol tot mai important. Cărtura generației de la 1848 își exprimau curajul că românii „au o misiune a împlinirii omenirii“. Dezvoltarea ulterioară a confirmat această credință. Ea trebuie să aibă cu atît mai puternică astăzi, cînd afirmăm

INTEGRAREA CU SUCCES ÎN CLASA A V-A

Preocupări ale inspectoratului școlar

Prevenirea eșecului școlar în clasele I-IV și integrarea cu succes în clasa a V-a sunt preocupări ale Inspectoratului Școlar Județean Constanța, concretizate în măsurile adoptate în vederea realizării unei conlucrări strinse, permanente între profesori și învățători și în adoptarea unei strategii didactice adecvate, care să asigure atât însușirea temeinică a conținutului programelor școlare, cât și înlăturarea unor carențe existente în pregătirea elevilor claselor a IV-a. Aceste obiective au fost urmărite prin tematica inspecțiilor școlare și au fost incluse în planul general de muncă al școlilor și analizate, periodic, în Biroul Executiv al inspectoratului nostru școlar.

Printre modalitățile eficiente de colaborare a învățătorilor claselor a IV-a cu profesorii se numără activitățile comune ale comisiilor metodice și ale cadrelor de specialitate. Pe parcursul fiecărui an școlar, se realizează un program sistematic de cunoaștere și informare reciprocă, asistențe la ore, dezbateri, schimburi de experiență. Aplicarea unor probe de control, evaluate și discutate în comun, permite crearea unei unități de cerințe și exigențe privind nivelul de cunoștințe, deprinderile de muncă intelectuală, ritmul de scriere și de citire, sistemul de notare și corectare a temelor. Rezultatele obținute determină o intervenție rapidă, ameliorativă.

În scopul dinamizării și activizării acțiunii comune a cadrelor didactice, în opt unități școlare din municipiul și din județ a fost organizat schimbul de experiență cu tema: „Cum asigurăm continuitatea învățării în vederea îmbunătățirii pregătirii tuturor elevilor“. Dezbaterile privind activitățile practice s-au desfășurat pe baza unui plan tematic și a unei bibliografii distribuite școlilor.

Între activitățile care au ca scop cultivarea exprimării corecte, orale și în scris, dezvoltarea imaginației și a creativității elevilor se numără cea programată la Școala Nr. 25 din Constanța. În lecția de compunere liberă, susținută de un profesor de limba română la clasa a IV-a, s-au folosit metode și procedee practice la ciclul gimnazial, creându-se premise pentru acomodarea elevilor cu cerințele și tehnicile de redactare specifice clasei a V-a.

Asigurarea unității de cerințe, exigențe și de acțiune a colectivelor didactice s-a materializat și la Școlile Nr. 2, Nr. 3, Nr. 16, Nr. 20 și Nr. 32 din Constanța cu prilejul lecțiilor demonstrative desfășurate la clasele a IV-a și a V-a, pe tema: „Însușirea și consolidarea noțiunilor geografice“.

Am recomandat colectivelor de cadre didactice să realizeze o colaborare mai strinsă cu familiile elevilor, în scopul stabilirii unor soluții în ceea ce privește pregătirea temelor, învățarea rațională, științifică. Astfel, acțiunea: „Colaborarea școlii cu familia, în vederea adaptării optime a elevilor la trecerea de la o treaptă de învățământ la alta“, desfășurată la Școala Nr. 8 din Constanța, a cuprins: prezentarea activității unui lectorat cu părinții elevilor din clasele a IV-a și a V-a și a preocupărilor acestora rezultate din chestionarele aplicate părinților și elevilor; dezbateri tematice cu diriginții claselor a V-a, pe grupe de școli.

Transferul de informații între învățători și profesori a constituit obiectivul unei activități cu tema: „Cultivarea sentimentelor patriotice și estetice la elevi“, desfășurată la Școala Nr. 5 și la Casa Pionierilor din Mangalia. Au participat responsabilii comisiilor metodice ale învățătorilor din întregul județ. Pe lângă lecțiile demonstrative și activitățile de cerc, au fost programate aplicații practice cu învățătorii prezenți, conduse de profesorii de muzică și desen. Tot pentru cunoașterea mai aprofundată a particularităților unor discipline de învățământ, s-a organizat în șase centre din județ, și la Sala Sporturilor din Constanța, o activitate comună cu educatoarele, învățătorii și profesorii, pe tema: „Modalități specifice de predare a educației fizice“.

Perfecționarea activității didactice, în scopul obținerii de rezultate bune pe tot parcursul școlarizării, integrarea cu succes a elevilor în clasa a V-a, reprezintă repere în activitatea de investigație științifică a cadrelor didactice. Comunicările prezentate în cadrul sesiunii anuale „Zilele școlii constănțene“ contribuie la cunoașterea și valorificarea experienței pozitive din școli.

Inspectoratul Școlar Județean va mobiliza consiliile de conducere din școli, comisiile metodice ale învățătorilor și cadrelor de specialitate în vederea combaterii fenomenului de discontinuitate și pentru integrarea elevilor din ciclul primar, cu cât mai puține dificultăți, în sistemul de cerințe ale clasei a V-a.

În trimestrul al III-lea, Inspectoratul Școlar va organiza: 1. O consfătuire de lucru cu responsabilii comisiilor metodice ale învățătorilor din toate școlile județului și din municipiul Constanța, pe tema asigurării continuității procesului instructiv-educativ la clasa a V-a, la care vor participa și responsabili ai cadrelor din cadrul Casei Personalului Didactic. Se vor fixa repere precise și modalități de lucru pentru profesori și învățători; 2. În comisiile metodice ale învățătorilor și în cadrul cadrelor de specialitate se vor studia prevederile programelor școlare ale claselor a IV-a și a V-a, stabilindu-se noțiunile fundamentale ce vor fi consolidate în lecțiile de recapitulare finală; 3. Studiarea în comisia diriginților a caietelor de observare a elevilor claselor a IV-a și prezentarea lor de către învățători, în vederea orientării diriginților care vor prelua clasa a V-a; 4. Sondaje comune învățător-profesori, pe tema nivelului de cunoștințe și al pregătirii elevilor claselor a IV-a. În consiliile de conducere ale școlilor vor fi prezentate informații privind nivelul de pregătire al elevilor, finalizate prin concluzii în cadrul Biroului Executiv al Inspectoratului Școlar, unde se vor stabili și măsuri care vor fi prezentate la consfătuirile cadrelor didactice, la începutul viitorului an școlar; 5. Întocmirea unui studiu privind adaptarea elevilor în clasa a V-a; 6. Exerciții cu caietele de teme ale elevilor claselor a IV-a și a V-a; 7. În cadrul activităților pionieresti vor fi organizate întâlniri între elevii claselor a IV-a și a V-a, sub genericul „Clasa a IV-a întâlnește clasa a V-a răspunde“.

Prof. VALERIA ZAMA
inspector școlar
în Inspectoratul Școlar Județean
Constanța

Front comun în pregătirea temeinică a fiecărui elev

Asistențele efectuate de profesorii din școala noastră la orele învățătorilor au demonstrat că, în această etapă a anului școlar, se pune accent pe calitatea desfășurării orelor de gramatică și compunere, în vederea formării la elevi a deprinderilor de scriere și exprimare corecte, de observare și analiză, precum și de motivare a faptelor de limbă. De asemenea, se realizează caracterul practic aplicativ al gramaticii prin scurte compuneri, orale sau scrise; zilnic, elevii efectuează exerciții variate, aplicând și explicând norme ortografice, ortoepice și de punctuație, fiind învățați să lucreze cu manualul: în cadrul muncii individuale și diferențiate se acordă o atenție sporită elevilor care întâmpină dificultăți în însușirea cunoștințelor.

În urma asistențelor la ore și din convorbirile purtate cu profesorii școlii noastre s-au desprins următoarele aspecte: la începutul clasei a V-a, unii elevi nu au capacitatea de a urmări conținutul lecției și de a redacta planul de idei, mai ales când aceasta se face concomitent cu predarea; nu pot urmări o expunere prea lungă, cu mai multe date abstracte; iau cu greu notițe după explicațiile profesorilor; nu au deplin formate deprinderile de a întocmi rezumate și scheme; înregistrează greșeli de scriere, în efectuarea temelor și a compunerilor libere și au un ritm lent de citire și scriere. Pentru aceasta am stabilit ca

profesorii și învățătorii să acorde un spațiu mai mare în lecții învățării în clasă, să le formeze elevilor instrumente de muncă individuală și să-i învețe cum să învețe.

Deoarece însușirea ortografiei înseamnă nu numai asimilarea unui volum de cunoștințe, a unui număr de reguli și norme, ci, mai ales, formarea și consolidarea unui sistem de priceperi și deprinderi de a opera independent cu diferite ortograme ale limbii române, metoda de bază la clasele I-IV este exercițiul. Am recomandat învățătorilor să utilizeze diferite tipuri de exerciții de limbă: gruparea, motivarea, diferențierea, intervenția într-un material dat, modificarea, exemplificarea, analiza gramaticală, compuneri cu teme ortografice și libere, dictări selective, cu exerciții prealabile, dictări de verificare, autodicții. La clasa a IV-a, cele mai frecvente greșeli ale elevilor constau în scrierea pluralului articular al substantivelor masculine. De aceea, învățătorii vor selecta acele exerciții prin care elevii sint solicitați să motiveze, cu ajutorul întrebărilor, scrierea acestor substantive. După predarea substantivelor de genul masculin, am rezervat 2-3 ore pentru însușirea scrierii corecte a acestora. Ca muncă individuală elevii au primit fișe cu următoarele sarcini: să scrie cuvintele: „elevi“, „pui“, „vizitiu“, „oameni“, „copii“, „brazi“, „copaci“, „geamii“; să

rostească fiecare cuvânt cu o silabă în plus și apoi să scrie fiecare cuvânt din cele două grupe.

Ținând seama de constatările desprinse în urma analizelor întreprinse, ne-am propus ca, în trimestrul al III-lea, învățătorii care predau în clasa a IV-a să realizeze exerciții de înlocuire a unui substantiv cu un pronume și a unui pronume cu un substantiv (schimbări produse în interes ortografic), exerciții aplicative privind scrierea corectă a unor verbe însoțite de pronume, precum și dictări selective pentru evidențierea cuvintelor scrise cu cratimă și explicarea scrierii corecte a acestora. Pentru formarea unor deprinderi de scriere corectă și ordonată, învățătorii vor acorda o atenție deosebită muncii de corectare a caietelor, precum și folosirii la elevi a deprinderii de autocontrol.

Învățătorii și profesorii vor desfășura o muncă susținută pentru cunoașterea elevilor claselor a IV-a, prin participarea în comun la diferite activități pionieresti și serbări școlare; probe de control date la sfârșitul clasei a IV-a; chestionare și anchete; organizarea și desfășurarea orelor în cabinetele din școală; dezbateri conținutului caietelor de observații între învățători și diriginții claselor a V-a; întocmirea și pregătirea de către învățători a fișelor psihopedagogice; permanența legăturii a învățătorilor cu diriginții și elevii din clasa a V-a.

La încheierea clasei a IV-a, precum și la începutul clasei a V-a, se va realiza, eșalonat, un control în legătură cu: lectura orală, ritmul de scriere (prin teste dictate sau copiate), întocmirea unui rezumat și a planului de idei dintr-o lecție, povestirea, în scris, a unei lecții, întocmirea unei scheme, precum și scrierea corectă, după dictare, a aceluși text, în clasa a IV-a și în clasa a V-a.

De altfel, în scopul realizării unui front comun, profesorii-învățători, în pregătirea temeinică a tuturor elevilor, în cadrul activităților metodice ne-am propus ca temă de cercetare: „Pregătirea elevilor din ciclul primar pentru integrarea optimă în clasa a V-a“. Menționăm câteva dintre acțiunile

stabilite pentru trimestrul al III-lea, la clasa a IV-a, și pentru trimestrul I al viitorului an școlar, la clasa a V-a: 1. Cunoașterea, de către profesori, a programelor și manualelor de la clasa a IV-a și studierea metodelor de predare la clasa a IV-a; 2. Realizarea unor asistențe ale profesorilor la lecții conduse de învățători; 3. Colaborarea profesorilor cu învățătorii în organizarea unor lecții desfășurate în cabinete și laboratoare, în vederea obișnuirii elevilor cu metodele de lucru specifice disciplinelor de învățământ din ciclul gimnazial și cu efectuarea unor experiențe în laboratoarele de chimie, biologie, precum și în cabinetul de geografie; 4. Pregătirea și desfășurarea a cel puțin două ore, trimestrial, la clasa a IV-a, de către fiecare profesor, și stabilirea, împreună cu învățătorul, a unor subiecte și teme necesare pregătirii elevilor cu rezultate foarte bune la învățatură pentru participarea la concursurile pe discipline; 5. În vederea cunoașterii nivelului de cunoștințe al elevilor și pentru stabilirea unor măsuri adecvate, în perioada recapitulării finale, la clasa a IV-a, la matematică și limba română se vor da teste, alcătuite în colaborare profesori-învățători și se vor stabili criteriile de corectare; 6. Se vor întocmi fișele psiho-pedagogice ale elevilor și se vor preda diriginților claselor a V-a; 7. În prima parte a trimestrului I, în anul școlar 1986-1987, învățătorii vor asista 2-3 ore pe săptămână la clasa a V-a, pentru a constata cum s-au adaptat elevii cerințelor gimnaziului; 8. La sfârșitul trimestrului I, învățătorii vor întocmi chestionare, al căror conținut va avea ca scop cunoașterea stadiului de acomodare al elevilor în clasa a V-a; 9. Învățătorii vor analiza situația la învățatură a elevilor claselor a V-a, comparativ cu rezultatele obținute la sfârșitul clasei a IV-a.

Prof. MARIA VULPE
directoare
Inv. GABRIELA TAZLAUANU
responsabila comisiei metodice
a învățătorilor
Școala Nr. 179 din București

Fișe de muncă independentă

Predarea gramaticii, ortografiei și punctuației, la clasele a III-a și a IV-a, asigură conștientizarea cunoștințelor de limbă, dezvoltarea la elevi a unei gândiri logice și dobândirea deprinderilor de exprimare corectă, orală și în scris. Ținând seama că sfera noțiunilor de fonetică, morfologie și sintaxă se lărgesc continuu și că, în clasele gimnaziale, există metode și procedee specifice de lucru cu elevii, mi-am organizat activitatea, cu clasa a IV-a, urmărind, mai ales, orele de gramatică să consolideze deprinderile de muncă independentă ale elevilor.

Când am predat complementul, am folosit fișe de lucru cu următoarele sarcini: I. Completați spațiile libere cu cite un cuvânt care să răspundă la întrebările din paranteze: 1) Florin desenează niște... (Ce ?); 2) Ionel l-a văzut pe... (Pe cine ?); 3) Păsările călătoare se întorc... (Când ?); 4) Copiii se joacă în... (Unde ?); 5) Fratele meu citește... (Cum ?); 6) Anca i-a cerut... un creion (Cui ?); 7) Ioana scrie cu... (Cu ce ?); 8) Sorin merge cu... la mare. (Cu cine ?); 9. Pe cine lămurise cuvintele puse în locul punctelor?

III. Subliniați răspunsul corect: a) substantivele; b) verbele.

Deci: Partea secundară de propoziție care lămurește (determină) un... se numește complement. Complementul răspunde la una din întrebările...

După ce am verificat modul de completare a fișei, subliniind concluziile ce s-au desprins, am mai rezolvat la tablă o serie de exerciții de recunoaștere a complementului, având situații în care această parte de propoziție să răspundă și la alte întrebări decât cele date deja. Exemplu: 1. Noi mergem pe jos până la școală (Cum ?) (Până unde ?); 2. Colegii mei vorbeau despre subiectele de la olimpiadă. (Despre ce ?); 3. Viorica și Angela vorbeau despre surorile lor. (Despre cine ?) 4. Florile acestea sînt pentru mama (Pentru cine ?); 5. Așteptăm autobuzul până la

ora două. (Până când ?); (Ce ?); 6. Azi am primit o păpușă de la mama. (Când ?), (Ce ?), (De la cine ?); 7. Tata a cumpărat piese de schimb pentru televizor. (Ce ?), (Pentru ce ?); 8. Teri a venit la noi bunica. (Când ?), (La cine ?); 9. Din cauza lui Mihai echipajul nostru nu s-a calificat în concurs. (Din ce cauză ?), (Unde ?); 10. Trenul trece prin tunel. (Pe unde ?).

Am insistat ca elevii să menționeze, de fiecare dată, și verbele determinate de complementele respective.

În final, pentru evaluarea cunoștințelor acestia au rezolvat sarcinile din următoarea fișă: 1. Se dau cuvintele: Irinei, alina, mere, mîngea, parc, frumos. 2. Cerințe: a) Alcătuiește propoziții în care cuvintele de mai sus să fie complemente; b) Subliniați cu o linie albastră complementele și cu o linie neagră verbele determinate de ele; c) Menționați, sub formă de tabel complementele, verbele determinate și întrebările puse pentru aflarea complementelor.

Propozițiile formulate și răspunsurile date au fost verificate cu întreaga clasă; elevii au citit exemplele și au corectat greșelile. De exemplu, folosirea cuvintelor date avînd alte funcții decît complement. Acestea au fost analizate la tablă, subliniindu-se importanța cunoașterii întrebărilor prin care se află diferitele părți de propoziție. De asemenea, au fost scrise la tablă și propozițiile corect formulate de către unii elevi.

Tema pentru acasă a fost dată diferențiat, în funcție de tipurile de greșeli constatate.

Ulterior, am observat că ceea ce s-a predat, punînd accent pe activitatea și antrenarea clasei, a fost mai bine reținut de colectivul de elevi, acestia operînd cu mai multă ușurință cu noțiunile astfel însușite.

Inv. MARIA-ANA ISTRĂTESCU
Școala Nr. 135 din București

DEZVOLTAREA VORBIRII

ÎN GRĂDINIȚĂ

Consolidarea pronunției corecte

Trebuie să-i învățăm pe copiii preșcolari să vorbească corect, să învețe bine strămoșeasca limbă românească, fără de care nu vor putea învăța, mai târziu, limbile străine, istoria, geografia, matematica sau oricare altă știință. Deci, însușirea temeinică a unei exprimări verbale corecte, încă din grădiniță, contribuie și ea la punerea bazelor succesului școlar.

Sub aspectul pronunției, la vârsta preșcolară întâlnim numeroase deficiențe ușoare de limbaj cauzate, în mare parte, de factori fiziologici și, în special, de insuficiența dezvoltare a aparatului fonator.

Pentru corectarea acestor deficiențe, am folosit, la grupa combinată de copii cu care lucrez, o suită de exerciții care, repetate în mod variat, au dus la vizibile rezultate.

Principalele deficiențe întâlnite repetat la copii sunt slaba diferențiere a consoanelor surde de cele sonore și diferențierea neclară a sunetelor cu punct de articulare apropiat.

Pentru diferențierea consoanelor surde de cele sonore, la exerciții am folosit cuvinte paronime. De exemplu, pentru P-B: paie-baie, pot-bot, parcă-barcă, pompă-bombă etc.; pentru T-D: ta-da, tată-dată, toamnă-doamnă, clătite-clădite, vatră-vadră, trepte-drepte, pături-păduri etc.; F-V: far-var, fată-vată, file-vile, fiu-viu, fiori-viori etc.; C-G: cară-gară, caz-gaz, coarnă-goarnă, citgit, crai-grai, stincă-stingă, cocoși-gogoși,

etc.; S-Z: sare-zare, sac-zac, seamă-zeamă, varșă-varză, rase-raze, groasă-groază etc.; S-Ș: șale-jale, șoc-joc, șir-jir, șură-jură, prășitură-prăjitură etc.

Cuvinte paronime am mai folosit și la exercițiile pentru diferențierea sunetelor cu puncte de articulare apropiate, de exemplu: tac-dac-pac-bac, tată-dată-pată-bată, tai-dai-pai-bai etc.

Folosirea onomatopeelor a fost aplicată cu și mai mare succes la copiii din grupă, aceasta contribuind în mod deosebit la dezvoltarea auzului fonematic. Pentru sunetele D și T: „Pornim motorul“ (cu pronunțarea repetată rapid a sunetelor: -d-d-d-d-d- sau t-t-t-t-t); pentru J: „Trece avionul... j-j-j-j-j-j-j- sau „Vântul vijiiie... v-j-j-j; v-j-j-j; pentru S: „Vântul suieră... — (prelung șoptit) — ș... „Trece trenul... — (atacat) — ș-ș-ș-ș-ș... sau ș-ș-ș-ș-ș (cind rostim aceste sunete pe dosul palmei, așezată în fața buzelor, se simte jetul de aer cald din expirație); pentru S: „Aerul iese din balonul spart... sss-ss-s, „Șarpele sisiiie... sss-ss-s-„Fusul se invirte... sfir-sfir-sfir sau „Ghetele scirție pe zăpadă... scirț-scirț; pentru Z: Albina buzze... bzzzz-bzz-bz sau „Sirena pornește... zzzzz... (pe dosul palmei se simte aer rece).

În consolidarea pronunției corecte a sunetelor prezentate prin onomatopee am utilizat legatomi, formați din sunetul de repetat (consoană) și cite o vocală. De exemplu, pentru D: da-dă-de-di-do-du.

În final, am folosit cuvinte pentru automatizarea sunetelor respective aflate în diferite poziții în structura cuvintului: la începutul, la mijlocul sau la sfârșitul cuvintului.

Aceste exerciții au fost utilizate atât în timpul activităților comune de dezvoltare a vorbirii — sub formă de joc didactic —, cât și în etapele cu activități libere, exerciții individuale cu copiii care aveau dificultăți mai mari de pronunție.

Exercițiile pentru dezvoltarea auzului fonematic se pot crea într-o mulțime de variante de către toate educatoarele care au în grupă copii ce nu pot pronunța corect anumite sunete, chiar și de către cele care nu au asemenea copii, deoarece aceste exerciții le plac copiilor foarte mult și cuvintele sînt la îndemina tuturor, numai că ele trebuie selecționate în funcție de scopul urmărit.

Educ. DANIELA FURTÖS
Grădinița din Cenalș, comuna Ciuhoi,
județul Bihor

Exersarea auzului fonematic

Pentru a vedea în ce măsură este dezvoltat organul fonator, pentru perceperea și reproducerea corectă a sunetelor, am organizat, în prima etapă a zilei, jocuri de testare a activității auditive, a auzului fonematic la grupa mică. Asemenea sarcini s-au realizat prin jocurile: „Deschide urechea bine“, „Cine face așa?“, „Ce se aude?“, „Cine vine la noi?“, „De-a trenul“, în care am introdus sunete ce puteau fi prelunțate: aaaa... bzzz... etc. Aceste jocuri au favorizat nu numai perceperea clară a sunetelor, ci și corectarea pronunțării defectuoase a copiilor, solicitînd acestora audierea lor cu atenție și reproducerea lor corectă. La următoarea etapă, după un trimestru, din lotul de 40 de copii, 34 de copii (din 37, la începutul anului) prezentau încă deficiențe de pronunțare fonetică. Am observat însă că doi copii nu pronunțau fonemele și nu progresau intrucît refuzau să se exprime în fața grupei de copii. Cu aceștia am desfășurat o activitate individuală specială, antrenîndu-i, de fapt, să vorbească cu mine, apoi în prezența altui copil, eventual un prieten și, treptat, i-am integrat în jocurile copiilor.

Ridicînd ștacheta cerințelor, am trecut la organizarea unor jocuri didactice de felul: „Cine face așa?“, „Cum facem?“,

„Am spus bine, n-am spus bine?“, „Cum este?“, în care copiii au fost puși în situația de a percepe diferite moduri de exprimare, selectînd formele corecte de cele eronate. În exerciții adecvate am repetat cu copiii formele corecte spre a fi mai bine însușite de ei.

Pe lîngă jocurile didactice de analiză fonetică, au fost deosebit de valoroase jocurile cu cîntece: „În pădure“, „Cip cip-rip“, „Huța“, „Trenul“, „Degetele“, „Grețerașul“ etc. De asemenea, un mijloc atractiv pentru copii l-a constituit teatrul de păpuși, prin care au fost antrenați în vorbire împreună cu personajele sau au purtat dialoguri cu acestea. Folosînd, ori de cite ori a fost necesar, suportul intuitiv în desfășurare, aceste genuri de activități au fost mai eficiente.

Evaluînd nivelul calitativ al vorbirii copiilor, am constatat că, din 40 de copii, 30 de copii aveau o pronunție corectă a tuturor sunetelor integrate în cuvinte și propoziții cu sens, ceilalți 10 copii urmînd să fie antrenați în continuare în exerciții de corectare a vorbirii.

Educ. AURICA MOCUȚA
Grădinița Nr. 11 din Zalău,
județul Sălaj

Analize ale structurii cuvintelor și propozițiilor

La grupa mare, m-am preocupat de consolidarea pronunției corecte a tuturor sunetelor limbii române, îndeosebi a consoanelor (labio-dentale) siflante, suierătoare, vibrante, precum și a unor grupuri de consoane consecutive, cuprinse în vocabularul activ al copiilor.

Am urmărit să-i obișnuiesc pe copii cu despărțirea cuvintelor în silabe și pronunțarea corectă a cuvintului în întregime.

Jocurile „Pronunță corect sunetul“ și „Repetă după mine“ le-am desfășurat cu scopul de a le da posibilitatea copiilor să pronunțe corect cuvintele care se deosebesc printr-un singur sunet.

Prin jocul „Spune mai departe“, am urmărit consolidarea deprinderii de a pronunța corect grupuri de consoane consecutive, așezate în silabe diferite sau în aceeași silabă. Copiii, după ce au re-

pronunțat o silabă din cuvîntul respectiv, iar ceilalți să adauge, să spună mai departe alte silabe pînă la completarea cuvîntului. Le-am cerut să dea exemple de alte cuvinte care încep cu silaba respectivă.

Cunoscîndu-le posibilitățile intelectuale, am desfășurat cu copiii, în cadrul jocurilor și activităților alese, exerciții pentru izolarea cuvintelor din propoziție: În jocul „Acum spune tu“, am formulat propoziții ca: 1. Eleful citește. Eleful citește povești. 2. Mama lucrează. Mama lucrează în grădină.

Le-am cerut să repete propozițiile și să marcheze cuvintele prin bătaia din palme.

În cadrul jocului „Ce face?“, am prezentat copiilor imagini care reprezentau oameni în acțiune și le-am cerut să redea în răspunsurile lor acțiunea sugerată de imagine. Un alt copil a repetat pro-

poziția bătînd din palme o dată pentru fiecare cuvînt. Am insistat să se precizeze numărul de cuvinte, precum și ordinea lor.

Pentru despărțirea cuvintelor în silabe, am folosit diferite jocuri. La început am explicat și demonstrat cum se desparte cuvîntul în silabe, cum se precizează numărul și ordinea silabelor și apoi cum se reface cuvîntul respectiv.

Pentru început am folosit cuvinte scurte formate din două silabe, continuînd cu cuvinte formate din trei și apoi mai multe silabe. După ce i-am deprins pe copii cu despărțirea cuvintelor în silabe, am căutat să-i obișnuiesc să desprindă sunetele din cuvinte. Am constatat că preșcolarii sesizează mai ușor sunetul cu care începe cuvîntul și cel cu care se termină și, mai greu, sunetul de la mijloc.

Prin jocul „Încercuieți!“, li s-a cerut copiilor să încercuiască imaginea care reprezintă un obiect al cărui nume începe cu „a“.

Conlucrarea dintre logoped și educatoare

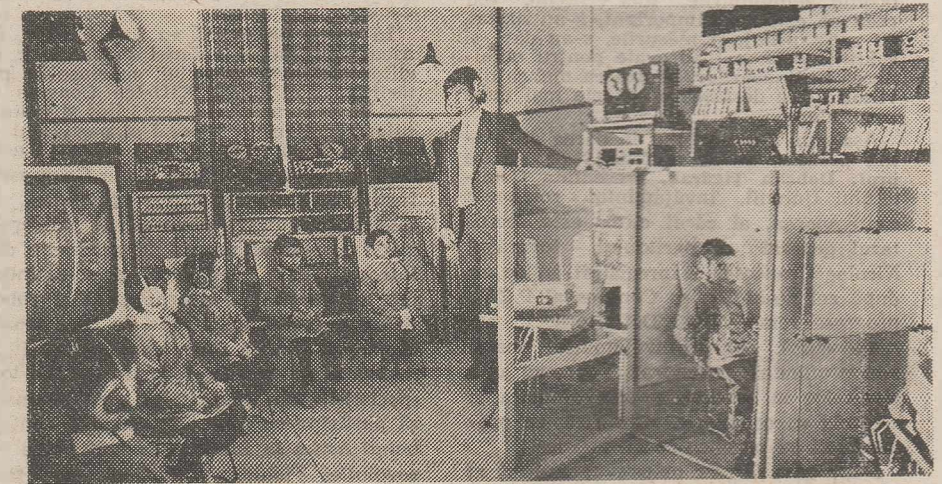
Unui logoped îi revin mai multe unități școlare, de aceea din totalul de elevi cu tulburări ale limbajului numai o parte pot beneficia de tratament logopedic direct (la cabinet), ceilalți fiind corecțati sau ajutați prin tratament adecvat de către învățători și părinți, pe baza recomandărilor făcute de logoped, în urma examinării și diagnosticării corecte a fiecărui elev.

Situația se prezintă la fel și în cazul unităților preșcolare, logopedul ocupîndu-se doar de cazurile mai grave, depistate cu prilejul triajului copiilor cu tulburări de limbaj. Corectarea unor defecte de pronunție mai ușoare poate fi realizată de către educatoare prin aplicarea unor măsuri educative specifice vârstei preșcolare. Din această perspectivă este necesară găsirea unor modalități de conlucrare optimă a educatoarelor cu profesorii logopezi.

Încă din perioada de depistare, educatoarea îi semnaleză logopedului copiii cu tulburări de vorbire. Logopedului îi revine sarcina de a acorda asistență de specialitate educatoarelor, îndrumîndu-le în tratarea unor dificultăți de pronunție legate de vîrsta copiilor, precum și sar-

În jocul „Așază corect“, copiii au avut ca sarcină să grupeze în trei categorii obiectele prezentate în imagini: 1. obiecte al căror nume începe cu „a“. 2. obiecte al căror nume conține sunetul „a“ la mijloc, 3. obiecte al căror nume conține sunetul „a“ la sfîrșit. Pentru ca activitatea să capteze atenția și să mențină interesul, am folosit în permanentă elemente de joc cum ar fi: numirea, ghicirea, așteptarea, povestirea, aplauzele. Copiii au înțeles că, pentru a rezolva sarcina jocului, trebuie să-și însușească regulile acestuia; au făcut apel la operațiile gîndirii, au analizat propoziția în gînd pentru a constata ce cuvinte semai potrivesc, sau din cite silabe este alcătuit un cuvînt; apoi au comparat cuvintele și au făcut generalizări.

Educ. IAIA MEMNUNE
Grădinița Nr. 1 din Tulcea

cina de a selecta cazurile de copii cu tulburări de limbaj, pe care le va trata individual la cabinetul logopedic.

Dificultățile pot să dispară de la sine, odată cu vîrsta, înlăturarea lor poate fi, însă, accelerată printr-o muncă specială desfășurată de educatoare. După diagnosticul final și organizarea grupelor de corectare se întocmește evidența copiilor cu tulburări de vorbire, într-un caiet special al muncii logopedice din grădiniță, în care vor fi consemnate toate activitățile concrete de corectare a defectelor de vorbire, întreprinse de către fiecare educatoare la grupa ei. Astfel, poate fi urmărit stadiul în care se află corectarea acestor tulburări la diferiți copii, iar logopedul poate acorda îndrumare de specialitate la nevoie.

Ținînd seama de faptul că o vorbire clară și expresivă se realizează prin utilizarea corectă a respirației și prin formarea cit mai precisă a imaginilor audiomotrice ale sunetelor, în cadrul măsurilor terapeutice cu caracter general sînt cuprinse o serie de exerciții care antrenează respirația, articulația, cit și sensibilizarea auzului fonematic al copiilor (adică, diferențierea sunetelor).

Aceste exerciții sînt demonstrate la început, ori de cite ori este necesar, de către logoped, cu copiii, în prezența și cu colaborarea educatoarei, solicitîndu-se ca apoi să fie efectuate sub conducerea educatoarei. Ele sînt înregistrate ca o culegere, în ordinea aplicării lor, și sînt puse la îndemina fiecărei educatoare din grădiniță. Prin asistențele efectuate de logoped la diferitele activități ale educatoarelor se asigură corectitudinea aplicării acestor exerciții. Asemenea exerciții sînt deosebit de utile și în cazul copiilor fără defecte de pronunție, constituînd o modalitate excelentă de dezvoltare a dicțiunii.

bazului nu poate fi privită separat de dezvoltarea celorlalte procese psihice.

În încheiere, trebuie să subliniem faptul că tratamentul logopedic propriu-zis este o activitate de specialitate pe care o poate face doar specialistul, așa cum tratamentul medical îl poate face doar medicul. Educatoarele pot fi antrenate intens în profilaxia tulburărilor de vorbire, în înlăturarea deficiențelor de pronunție legate de vîrstă, în rezolvarea cazurilor mai ușoare și, mai ales, în formarea unei vorbiri corecte sub toate aspectele, la copiii cu limbajul în limitele normalului.

Prof. logoped E. OZUNU
Școala Nr. 11 din Cluj-Napoca

CONFERINȚA UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, ȘTIINȚĂ, CULTURĂ, POLIGRAFIE, PRESĂ ȘI EDITURI

Lucrările Conferinței Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri s-au desfășurat în atmosfera efervescentă, de muncă rodnică și de puternică angajare, proprie tuturor oamenilor de pe cuprinsul patriei, prilejuită de gloriosul jubileu al aniversării a 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român, precum și de apropiatul Congres al U.G.S.R.

În rindurile ce urmează ne vom referi la Conferința Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură, care a inclus pe ordinea de zi următoarele puncte:

1. Darea de seamă cu privire la activitatea desfășurată de Comitetul Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură în perioada care a trecut de la precedentele alegeri.

2. Raportul Comisiei de cenzori.

3. Darea de seamă asupra activității desfășurate de Comisia de femei.

4. Adoptarea Hotărârii cu privire la fuzionarea Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură cu Uniunea Sindicatelor din Presă, Poligrafie și Edituri.

La lucrările Conferinței au luat parte: **prof. univ. dr. doc. Ion Teoreanu**, membru al C.C. al P.C.R., ministru educației și învățământului, tovarășul **Stan Soare**, adjunct de șef de secție la C.C. al P.C.R. și tovarășul **Vasile Kusu**, membru al Consiliului Central al U.G.S.R. În sală se aflau, de asemenea, inspectori școlari generali, rectori și directori ai unor instituții de învățământ și cultură, reprezentanți ai unor instituții centrale, ai unor organizații de masă și obștești cu care Uniunea colaborează, cadre didactice și artistice din activul sindical, reprezentanți ai presei centrale.

Chemată să analizeze, cu spirit de răspundere, activitatea desfășurată în ultimii cinci ani, de la precedentele alegeri până în prezent, și să dezbate aprofundat sarcinile ce revin organelor și organizațiilor sindicale din aceste importante domenii pentru transpunerea în viață a hotărârilor Congresului al XIII-lea al partidului, întreaga conferință a purtat pe cea unu vii și amplu caracter de lucru, reliefându-se în ea rezultatele bune și foarte bune înregistrate de învățământul românesc, precum și de instituțiile de știință, cultură și artă de pe cuprinsul patriei. În cadrul conferinței n-au fost ocolite neîmplinirile, nici criticile, dar ceea ce este mai important, s-au arătat, cu acest prilej, și măsurile, s-au dat și soluțiile cele mai adecvate pentru eliminarea neajunsurilor, pentru ca munca din viitor să se desfășoare cu cele mai bune rezultate.

Așa cum s-a subliniat în darea de seamă prezentată la conferință de către **prof. Dobrița Țigăran**, președinte al Comitetului Uniunii, învățământul românesc contemporan, al cărui ctitor este secretarul general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, a înregistrat, an de an, după cel de-al IX-lea Congres al P.C.R., progrese remarcabile. Definiții, în actuala etapă, pentru învățământul nostru sunt profunde transformări care au avut și au loc în continuare prin integrarea acestuia cu cercetarea științifică, cu producția și cu practica social-politică.

După cum se știe, obiectivul de bază al școlii românești contemporane, stabilit de Congresul al XIII-lea al partidului și de Congresul științei și învățământului, este formarea forței de muncă, a cadrelor calificate necesare economiei naționale. În darea de seamă au fost reliefate

multiplele acțiuni întreprinse de Comitetul Uniunii, împreună cu Ministerul Educației și Învățământului, în colaborare cu Ministerul Muncii, cu unele ministere economice, precum și cu organizațiile de tineret, pentru atingerea acestor deziderate. Orientarea școlară și profesională a îmbrăcat noi forme și a cunoscut o mare impulsivitate, prin extinderea unor inițiative valoroase, cum este, de pildă, preorientarea elevilor pentru treapta I de liceu și pentru școala profesională.

Urmind îndemnul și prețioasele indicații date de secretarul general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, în perioada la care s-a referit darea de seamă au fost luate diverse măsuri pentru creșterea calității procesului de integrare a învățământului cu cercetarea și producția, pentru sporirea contribuției școlii de toate gradele la îndeplinirea programelor de dezvoltare multilaterală a patriei. Comitetul Uniunii, căutând și adeseori găsind modalități specifice, a acționat în așa fel, încât fiecare slujitor al școlii românești, de la educatoarele până la profesorii universitari, să aducă o contribuție cât mai importantă, prin munca sa, prin creație și prin pasiunea depusă, la îndeplinirea sarcinii de înaltă responsabilitate trasată învățământului de către partidul și statul nostru — și anume, aceea de instruire și educare a tinerelor generații în spiritul celor mai înalte idealuri ale poporului nostru.

Ca o inițiativă distinctă, subliniată în darea de seamă, care a reușit să antreneze un număr impresionant de cadre didactice de toate specialitățile la munca de cercetare și de creație — Comitetul Uniunii, într-o conlucrare fructuoasă cu Ministerul Educației și Învățământului, a organizat ample manifestări metodico-științifice înscrisă în Festivalul Național „Cin-tarea României” sub titlul de „Creativitate și eficiență în învățământ”. Este o manifestare care, prin claritatea obiectivelor urmărite, prin cadrul organizatoric creat și prin valorificarea cu maximum de eficiență a rezultatelor obținute, are o influență dintre cele mai pozitive pentru perfecționarea, sub toate aspectele, a cadrelor didactice, contribuind, în același timp, la cunoașterea și generalizarea experienței înaintate, atât în privința modernizării procesului instructiv-educativ, cât și a metodologiei și tehnologiei didactice.

În darea de seamă au fost făcute, de asemenea, ample referiri la sarcinile de viitor ale învățământului, cuprinse în hotărârile celui de-al XIII-lea Congres al P.C.R., — în spiritul orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului — precum și în cuvintarea tovarășei academiciene doctor inginer **Elena Ceaușescu**, rostită la primul Congres al științei și învățământului. Este vorba de modernizarea întregului proces de producție din întreprinderile economice, prin extinderea automatizării, cibernetizării și robotizării fluxului tehnologic, la care școala românească, prin cercetarea științifică realizată de cadrele didactice și de toți specialiștii din învățământ, este chemată să participe cu întregul potențial, contribuind astfel la îndeplinirea noii etape a revoluției tehnico-științifice din țara noastră.

În darea de seamă au fost analizate, critic și autocritic, și alte (multe) aspecte ale activității sindicale, de la conferința precedentă până în prezent. Astfel, au fost făcute referiri la întrecerea socialis-

tă dintre unitățile de învățământ, la condițiile de muncă și de viață ale personalului muncitor, la competiția sportivă de masă „Cupa învățământ-cultură” din cadrul manifestărilor sportive „Daciada”, precum și la activitatea internațională a Comitetului Uniunii etc.

Pe marginea dării de seamă și a celorlalte puncte incluse pe ordinea de zi au luat cuvântul tovarășii: **prof. univ. dr. Felicia Cornea**, președintele Consiliului Sindicatelor din Centrul Universitar București, **prof. Viorica Ioviță**, președintele Sindicatului Învățământ Craiova, **prof. Beniamin Bodea**, directorul Liceului Industrial Nr. 3 din Alba Iulia, actrița **Lucia Mureșan**, președintele Comitetului Sindical al Teatrului „Nottara” din București, **prof. univ. dr. ing. Dumitru Fodor**, rectorul Institutului de Mine din Petroșani, **prof. univ. dr. ing. Nicolae Andreescu**, de la Institutul de Medicină și Farmacie din Cluj-Napoca, **conf. univ. dr. Oțtoman Păun**, președintele Comitetului Sindical al Institutului Agronomic din Timișoara, **prof. univ. dr. ing. Vitali Belousov**, președintele Comisiei de Inventică, de pe lângă Filiala Iași a Academiei Republicii Socialiste România, lector **dr. Elvira Suci**, inspector școlar general al județului Maramureș, **prof. univ. dr. Nicolae Călinoiu**, rectorul Conservatorului „Ciprian Porumbescu” din București, **Marin Stanciu**, directorul general al Centralei „Româniafilm” din București.

În încheierea primei părți a lucrărilor Conferinței, a luat cuvântul **prof. univ. dr. doc. Ion Teoreanu**, ministrul educației și învățământului. Apreciind atmosfera vie, de lucru, în care s-au desfășurat lucrările conferinței, ministrul educației și învățământului a arătat, succint, sarcinile ce revin școlii românești în etapa actuală și în perspectivă, în spiritul orientărilor și exigențelor formulate de secretarul general al partidului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, și în conformitate cu hotărârile Congresului al XIII-lea al P.C.R. și ale Congresului științei și învățământului — sarcini la îndeplinirea cărora organele și organizațiile sindicale din unitățile de învățământ, de pe întreg cuprinsul patriei, sint chemate să-și aducă o substanțială contribuție.

Una dintre sarcinile prioritare, de mare răspundere și exigență, ce revine tuturor oamenilor muncii din școli, facultăți și din unitățile de cercetare științifică este aceea de realizare a noii calități în învățământ, la toate nivelurile sale.

Formarea, în actualul cincinal, a unui detașament de aproape două milioane de noi cadre implică un imens volum de muncă și de strădanie din partea tuturor educatorilor, dar și o continuă modernizare a conținutului procesului instructiv-educativ, în consens cu cele mai noi cereri ale științei, tehnicii și culturii universale, acesta având la bază legarea mai strânsă de viață, de practica construcției socialiste. Vor fi îmbunătățite planurile de învățământ, programele și manualele școlare, se vor introduce noi discipline de învățământ (cum sint cele ce vizează domeniile de vîrf ale științei și tehnicii), concomitent cu descongestionarea manualelor și programelor de ceea ce este nesemnificativ și depășit. Un accent deosebit se va pune pe îmbunătățirea conținutului, organizării și desfășurării practicii în producție a elevilor și studenților, pe creșterea eficienței tu-

turor activităților educative în care sint cuprinse tinerile generații.

Se va intensifica munca pentru educația materialist-științifică a elevilor și studenților, atât în cadrul procesului de învățământ, cât și în activitățile extrașcolare. În întreaga muncă educativă — a subliniat ministrul educației și învățământului — oamenii școlii, împreună cu toți ceilalți factori educativi, vor acționa pentru transpunerea în viață a sarcinilor stabilite de Congresul științei și învățământului, avînd drept obiectiv principal cunoașterea de către tinerile generații a Programului partidului de dezvoltare a țării, a documentelor Congresului al XIII-lea al P.C.R., cultivarea în conștiința acestora a sentimentelor de dragoste față de patrie, de partid și de popor.

În partea a doua a Conferinței, la care au participat tovarășa **Suzana Gădea**, membru supleant al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului Culturii și Educației Socialiste și tovarășa **Maria Ciocan**, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R., a avut loc constituirea Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri, prin adoptarea, în unanimitate, a Hotărârii de fuzionare a Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură cu Uniunea Sindicatelor din Presă, Poligrafie și Edituri. Au avut loc, de asemenea, alegeri pentru noile organe de conducere.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm, participanții la Conferință au adresat tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU**, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele României, o telegramă din care cităm: „Analizînd în spirit critic și autocritic, cu înaltă exigență comunistă, activitatea sindicatelor din ramură, în îndeplinirea rolului și atribuțiilor cu care sint investite sindicatele în sistemul democrației socialiste, Conferința noastră exprimă hotărârea unanimă a celor ce lucrează în învățământ, știință, cultură, artă, în industria poligrafică, în presa scrisă și audio-vizuală, în sistemul editorial și al difuzării cărții, de a face totul pentru traducerea neabătută în viață a istoricelor hotărâri ale Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român și a sarcinilor stabilite de primul Congres al științei și învățământului.

„Exprimîndu-ne profundul devotament față de Partidul Comunist Român, față de dumneavoastră, mult iubite tovarășe **Nicolae Ceaușescu**, ne angajăm să nu precupețim nici un efort pentru transpunerea în viață a politicii interne și internaționale a partidului și statului nostru... Ne angajăm, totodată, că vom înțimpina cu noi și remarcabile fapte de muncă apropiatul jubileu al făuririi Partidului Comunist Român, eveniment cu profunde semnificații și strălucită rezonanță în istoria contemporană a patriei”.

Intrunit în prima sa plenară, Comitetul Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri a ales ca președinte al Comitetului pe tovarășa **Dobrița Țigăran**; ca vicepreședinți au fost aleși tovarășii: **Mihail Albici**, **Victor Emanoil Stamate**, **Doina Ofelia Ivan** și **Mariana Mihaela Georghescu**, iar ca secretar, tovarășa **Constanța Radu**.

R. DIMITRIE

Educarea ateist-științifică în cadrul organizației de pionieri

Consiliile și comandamentele pionierești, sub conducerea organelor și organizațiilor de partid, în strînsă conlucrare cu școala și cu ceilalți factori cu atribuții în domeniul educației, au organizat și organizează o gamă largă de acțiuni care urmăresc sprijinirea copiilor în înțelegerea legilor ce guvernează dezvoltarea și evoluția fenomenelor din natură și societate, înarmîndu-i cu cele mai noi cunoștințe și tehnici contemporane. În acest scop, în școli, la casele pionierilor și șoimilor patriei, s-au extins și generalizat cercurile și cluburile „Prietenii adevărații științifici” (pentru pionieri), „Clubul curioșilor” (pentru șoimii patriei), care, avînd un caracter concret, practic, demonstrativ, se constituie în adevărate nucleu de educație ateistă, științifică a copiilor.

Folosindu-se o paletă largă de căi și mijloace, cum ar fi: jurnalele vorbite și medaliile cu conținut ateist-științific, dezbaterile gen proces, studiile de caz, experiențele, demonstrațiile, excursiile științifice, la care participă, de cele mai multe ori, oameni de știință, specialiști din diferite domenii, activiști de partid și de stat, pionierii, pe baza unor argumente științifice, aprofundează și înțeleg fenomenele din natură și societate, își largesc orizontul de cunoștințe, interesul pentru știință și tehnică, formîndu-și

convingeri trainice privind materialitatea lumii.

La toate activitățile detașamentelor și unităților de pionieri cu caracter ateist-științific, la cercurile pe obiecte, se adoptă, pe baza cunoașterii realităților concrete, modalități care să ducă la convingerea elevilor, la reprezentarea clară, științific argumentată și fundamentată a fenomenelor din natură și societate. Procedînd astfel educația ateistă înlătură situațiile equivoce ce se mai întînesc.

Este necesar ca școala, consiliile și comandamentele pionierești să acorde o atenție deosebită cunoașterii dimensiunilor reale ale unor manifestări mistico-religioase în rîndul copiilor și să desfășoare o activitate susținută, în vederea scoaterii lor de sub această influență, care provine, uneori, din familie.

Menționăm cîteva dintre mijloacele eficiente în realizarea educării ateiste: albumele tematice, diafilmele, diapozitivele, filmele de scurt metraj, emisiunile de televiziune, vizitele la muzee și expoziții, în institute de cercetări, cărțile de popularizare științifică din colecțiile „ABC” și „ALFA”, pentru clasele II-IV, „Cristal” și „Știința pentru toți” pentru clasele V-VIII, observația directă, conversația explicativă asupra conținutului basmelor, dezbaterile, mijloacele de învățământ existente în laboratoarele școlilor. Folosînd aceste mijloace, se pot dezbate cu

succes, la nivelul detașamentelor claselor V-VIII, în cadrul cercului „Prietenii adevărații științifici”, teme cum ar fi: „Concepția P.C.R., a secretarului său general, tovarășul **Nicolae Ceaușescu**, despre importanța și necesitatea însușirii cunoștințelor științifice, pentru formarea concepției materialist-dialectice despre lume și viață, despre rolul științei și tehnicii în dezvoltarea societății, despre necesitatea însușirii teoriei revoluționare materialist-dialectice despre lume și viață”, „a combaterii manifestărilor religioase ș.a. De asemenea, mai pot fi dezbătute, la ciclul gimnazial, teme: „Ce sint și cum au apărut religiile?”, „Religia — frînă în calea progresului științei”, „Religia — justificare a inegalității sociale și exploatarea”, „Originea laică a sîrbătorilor religioase”, „Adevărul despre cărțile sfinte”, „Cum au apărut sfinții?”, „Ce este ateismul — evoluția sa istorică”, „Religia și biserică în contemporaneitate”, „Incompatibilitatea dintre adevărul științei și dogmele religioase” ș.a.

Pentru pionierii și școlarii din clasele mici se pot realiza convorbiri, pe bază de material documentar și ilustrativ adecvat, pe teme referitoare la: aspecte din viața plantelor, păsărilor, animalelor, insectelor; fenomene naturale obișnuite (ceata, bruma, zăpada), fenomene meteorologice neobișnuite (curcubeu, trăsnet, ecлипса, cutremur); anotimpurile anului; teme referitoare la cunoașterea omului, a activității lui pe ogoare, în zootehnie, pe santiere: teme privind istoria pămîntului, mării, oceanelor, a sistemului solar.

Astfel de teme îi ajută pe copii să înțeleagă netemeinicia ideilor religioase privind nașterea planetei noastre, a fenomenelor ei geologice, asigură consolidarea și lărgirea cunoștințelor despre lume și viață, în mod sistematic, continuu și gradat.

Experiența dobîndită de organizațiile de copii și tineret demonstrează că, acolo unde se asigură un sistem unitar al educației comuniste și se statornicește raporturi de colaborare cu familiile elevilor, rezultatele obținute în direcția educației ateist-științifice sint bune. De aceea, este necesar să se acorde o mai mare atenție folosirii mijloacelor și formelor de colaborare cu familia în educarea ateist-științifică a elevilor, în vederea asigurării unui front comun. Este bine ca, în cadrul lectoratelor cu părinții, să se organizeze dezbateri pe subiecte de educație ateist-științifică. La care să participe specialiști: să fie invitată la activitățile științifice, culturale-artistice inițiate de școală și de organizațiile de copii și părinți cu convingeri religioase sau care aparțin unor culte sau secte, pîrfind cu aceștia — cu discreție, tact și pricepere — discuții despre pericolul dezvoltării copiilor într-un climat ce contravine cu cel al școlii, al științei, al mersului firesc al societății noastre socialiste, al dezvoltării omului nou.

TOMA MAREȘ
director al Centrului de Perfecționare a Cadrelor care Muncesc cu Pionierii și Șoimii Patriei

MATEMATICĂ

Realizarea integrală a obiectivelor programei

Este cunoscut că un elev va putea efectua corect cele patru operații aritmetice de bază dacă stăpânește îndeajuns, din primele clase, tabla adunării și înmulțirii numerelor naturale mai mici sau egale cu zece și operațiile inverse ale acestora. De asemenea, pentru a putea efectua înmulțirea numerelor mai mari decât zece, este necesar să-și însușească adunarea acestor numere, iar pentru împărțire să cunoască și înmulțirea și scăderea lor.

În pregătirea unor elevi din clasele I-IV mai există „lacune”, care, acumulate, la absolvirea acestei trepte de învățământ, creează dificultăți în însușirea materiei prevăzute în programele ciclului gimnazial.

Iată citeva dintre acestea:

1. Proprietățile adunării și înmulțirii (pe care elevii trebuie să le înțeleagă și să le poată aplica, dar nu să le denumească):

a) La comutativitate, unii elevi, omițând cuvântul „ordinea”, afirmă că: „dacă se schimbă termenii (factorii), rezultatul nu se schimbă”. În această situație, se recomandă să fie schimbați, adică înlocuiți, termenii și elevii vor observa imediat în ce constă greșeala lor. Alți elevi afirmă: „putem inversa termenii (factorii) și rezultatul nu se schimbă”. În clasele a III-a și a IV-a, când se recomandă să se lucreze și cu sume și produse cu mai mult de doi termeni (factori), este cazul să se atragă atenția ca, în loc de „inversăm”, care se potrivește doar în situația când avem numai doi termeni (factori), să se folosească „schimbăm ordinea”.

Creдем, de asemenea, că este necesar ca, oricând apare posibilitatea, să arătăm elevilor avantajele pentru ușurarea calculului pe care le oferă această proprietate și necesitatea ca aceștia să se exprime corect. De multe ori o exprimare incorectă ascunde și o înțelegere greșită sau incompletă.

b) În asociativitate, deși majoritatea elevilor înțeleg sensul acesteia și o folosesc în mod corect, la exerciții, nu sesizează cazurile în care o pot aplica, atunci când au de rezolvat probleme. Acest aspect apare, pe de o parte, pentru că cele mai multe exerciții care se dau elevilor se rezumă la trei termeni (factori), și, pe de altă parte, pentru că unii învățători nu evidențiază, suficient, avantajele pentru calcul, atunci când există posibilitatea folosirii acestei proprietăți în rezolvarea problemelor. Se impune de la sine calea de înlăturare a acestui neajuns.

c) La distributivitatea înmulțirii față de adunare, unii dintre elevi nu se descurcă atunci când suma din paranteză este primul factor, iar numărul cu care se înmulțește suma este al doilea factor. Exemplu: $(3+5) \times 6 =$. Când li se amintește că la înmulțire putem schimba ordinea factorilor, elevii rezolvă rapid și corect exercițiul. Apreciem că ar fi cazul să se lucreze mai mult probleme în care să se aplice distributivitatea, cu obligația de a fi rezolvate în două feluri, pentru a se vedea mai bine avantajele folosirii ei; de asemenea, să se efectueze și exerciții în care suma din paranteză să aibă mai mult de doi termeni.

2. La înmulțirea cu zero. Foarte rar, elevii nu pot calcula imediat rezultatul înmulțirii unui număr natural cu zero, indiferent dacă zero este primul sau al doilea factor. Greșelile apar atunci când un produs are mai mulți factori, dintre care unul este zero. De exemplu, unii elevi din clasa a IV-a au calculat, după cum urmează, produsele, având aceiași factori dar așezați în altă ordine: $5 \times 4 \times 6 \times 0 = 0$; $0 \times 5 \times 4 \times 6 = 120$; $5 \times 4 \times 0 \times 6 = 6$. Am observat că, atunci când zero era așezat la început, nu se lua în

considerare, iar când era așezat după doi factori, deci nu pe ultimul loc, produsul obținut pînă la zero nu se mai lua în considerare. Când li s-a atras atenția că la înmulțire putem schimba ordinea factorilor — la un exercițiu asemănător, — cei mai mulți elevi au lucrat bine. De aici, rezultă necesitatea de a clarifica elevilor că produsul este zero, oricare ar fi ceilalți factori, dacă printre aceștia este și un zero, indiferent de locul pe care îl are, printre ceilalți factori.

3. Împărțirea la zero se confundă adesea cu împărțirea la unu. Este necesar să înlăturăm această confuzie imediat, ori de câte ori apare, făcînd proba împărțirii și observînd că nu există nici un număr natural care, înmulțit cu zero, să dea alt rezultat decât zero și că, deci, împărțirea la zero nu are sens.

4. În rezolvarea problemelor apar trei categorii de greșeli:

a) În ciclul primar, aproape în fiecare din clasele a III-a și a IV-a există cite 4-5 elevi (în unele clase mai mulți) care încearcă să rezolve o problemă cu două-trei operații, tot sintetic, cum au lucrat în primele două clase, făcînd tot felul de calcule cu datele care apar în text, căutînd să obțină, în acest fel, rezultatul din carte.

Îeșirea din acest impas se poate rezolva punînd un accent deosebit pe înțelegerea textului problemei, pe legătura dintre datele acestuia și, pornind de la întrebare, să se soluționeze problema pe calea analitico-sintetică.

Crearea la elevi a priceperii de a rezolva probleme se poate realiza și prin solicitarea acestora fie să compună probleme asemănătoare cu cele rezolvate, punînd și date corespunzătoare, fie să compună probleme cu date comunicate de învățători, sau după anumite expresii. Bineînțeles, cerința de a compune probleme trebuie să fie în concordanță cu vîrsta și posibilitățile elevilor.

b) Uneori elevii rezolvă incorect problema pentru că au greșeli în calcul — în special atunci când se lucrează cu numere care conțin cifre de zero la sfîrșitul sau în interiorul numărului. Această deficiență poate fi înlăturată dacă se cere elevilor (mai ales, celor din clasa a IV-a) să exprime rezultatul în două feluri, „aproximativ” și „exact”. De exemplu, dacă ar fi cazul de înmulțit pe 105 cu 90, rezultatul aproximativ ar fi 10 000, (100×100) , iar cel exact, cit rezultat din calcul, dar oricum în jur de 10 000 și nu în jur de 100 000 sau de 1 000.

c) În rezolvarea problemelor, la unele rezultate parțiale, se scriu și unități de măsură, ca de exemplu: $100 \text{ kg} \times 9 \text{ lei} = 900 \text{ lei}$; $200 \times 5 = 1 000 \text{ kg}$; $80 \text{ kg} : 5 \text{ kg} = 16$. Este clar: acest lucru nu poate fi admis. Cum ar fi atunci corect?

Este bine ca unitatea de măsură (dacă este cazul), sau numărul de elevi, numărul de transporturi etc. să fie menționate numai la rezultatul final. De exemplu: $R = 456 \text{ kg}$; sau $R = 56$ elevi ș.a.m.d. La clasele mici — pentru ca elevii să nu uite pe parcurs datele obținute ca rezultate parțiale — se pot menționa unitățile de măsură (unde este cazul), dar în paranteză. De exemplu: $30 \times 20 = 600 \text{ (m)}$ sau $1 000 : 500 = 2 \text{ (kg)}$ ș.a.m.d.

Unele din lipsurile semnalate provin din clasele precedente, încît este necesar ca, la fiecare clasă și capitol al programei, să fie urmărită realizarea obiectivelor prevăzute.

Mai avem de parcurs un întreg trimestru al acestui an școlar. Neajunsurile semnalate pot fi înlăturate în această etapă, în așa fel, încît fiecare elev să se întrezire, fără dificultăți, în clasa următoare, stăpîn pe cunoștințele, priceperile și deprinderile prevăzute în programele ciclului primar.

Prof. dr. IOAN G. BORCA

ATITUDINI

Citeva observații ortografice de actualitate

În 1982, sub auspiciile Comisiei pentru cultivarea limbii române a Academiei Republicii Socialiste România, a fost elaborat Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române. Instrument normativ de mari proporții, în care se recomandă scrierea, pronunțarea și flexiunea corecte. La Editura Științifică și Enciclopedică a apărut de curînd Ortografia actuală a limbii române, de G. Beldeșcu, care constituie o autentică pledoarie pentru utilizarea unei scrieri corecte.

Deși au apărut aceste lucrări normative și numeroase alte materiale care se referă la ortografia actuală a limbii române, totuși, în ziare, reviste de cultură, documente elaborate de diferite instituții locale sau centrale, se observă menținerea variantelor respinse de aceste lucrări normative, care se referă la scrierea cu inițială majusculă, la scrierea unor nume proprii compuse și la despărțirea în silabe.

În scrierile care urmează ne vom referi la scrierea cu inițială majusculă, prevăzută de lucrarea amintită. În Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic se arată că se scriu cu literă majusculă „Denumirile organelor și organizațiilor de stat și politice naționale sau internaționale, ale întreprinderilor și instituțiilor de tot felul (sublinierea noastră): dacă denumirea este alcătuită din mai mulți ter-

meni, majuscula este obligatorie la toți aceștia, cu excepția cuvintelor ajutoare” (p.XXX). Nemaifăcîndu-se deosebirea de pînă acum între organele sau instituțiile centrale și necentrale, este corect să scriem „Facultatea de Limbă și Literatură Română”, „Liceul Industrial Nr. 1 Craiova”, „Liceul Sanitar Arad”, „Școala Nr. 1 Sintana”, „Grădinița cu Program Normal Nr. 1 Piscoiu”, „Liceul de Filologie-Istorie Timișoara”, „Întreprinderea de Mașini-Unelte Arad”, „Inspektoratul Școlar Județean Gorj”, „Muzeul de Artă Craiova”, „Casa Personalului Didactic Arad” etc.

Deși, după formula de adresare (scrieri, cereri) se pune virgulă, totuși, primul cuvînt al textului propriu-zis se scrie cu literă mare: „Tovarășe director, Subsemnatul, Vasile Ionescu, vă rog...” Denumirile funcțiilor de stat, politice și militare se scriu cu literă mică: general, ministru, președinte, secretar, director etc. Pentru a sugera anumite sentimente, atitudini (mai ales reverență) pentru anumite funcții, cuvintele prin care sînt exprimate pot să fie scrise cu inițială majusculă: „Tovarășe Director, Subsemnatul... solicit bunăvoința Dumneavoastră...”

Cînd termenii generici fac parte din denumire și sînt urmați de o prepoziție și de un substantiv sau de un adverb,

aceștia se scriu cu literă mare: Cimpia de Vest (cimpie), Virful cu Dor (virf de munte).

În titlurile publicațiilor periodice, ale operelor literare, artistice, științifice etc. se scrie cu literă mare numai primul cuvînt: „Flacăra roșie”, „Știința tineretului”, „Limba română” etc.

Menționăm că ortografia actuală propusă de lucrările normative enunțate mai sus este respectată de revistele „Munca de partid”, „Tribuna școlii”, „Învățămîntul liceal și tehnic profesional” și în unele materiale din celelalte ziare și reviste.

JOCURI DIDACTICE

Pentru stimularea exprimării

Jocul didactic „Cu ce sunet începe cuvîntul?” (Ștafeta) l-am desfășurat cu copiii de grupă mare (în prezența părinților, care au putut astfel să-și dea mai bine seama de bagajul de cunoștințe, de nivelul de dezvoltare al vorbirii copiilor) în trei variante:

a) Pe măsută, în fața fiecărui copil se găseau jetoane, frumoase colorate, cu imaginea unor obiecte (rochiță, mașină, robot, floare, avion etc.). În momentul cînd conducătorul jocului atingea cu „bețișorul fermecat” pe unul din colegi, acesta denumea obiectul de pe jeton și spunea cu ce sunet începe cuvîntul respectiv („a”), ceilalți copii ridicau jetoanele a căror imagine se denumea cu un cuvînt cu același sunet inițial. În felul acesta, le-am menținut atenția și interesul pentru joc. Apoi, sub formă de întrecere, am cerut copiilor să-mi denumească mai multe cuvinte care încep cu supetul precizat mai sus. Copiii care răspundeau bine și corect erau aplaudați.

b) Am prezentat copiilor o mulțime de jucării atrăgătoare. Jucăriile erau denumite, pe rînd, de către ei, iar în momentul cînd era prezentată jucăria, formulau propoziții cu una, două, trei cuvinte care începeau cu același sunet. De exemplu, dacă jucăria denumită era un iepure („i”): Ion are un iepure (două cuvinte care încep cu același sunet). Au fost formulate și propoziții care conțineau trei cuvinte care încep cu același sunet: Ana are un ariei, sau chiar patru: Maria se joacă cu mingea mică de culoare maro.

c) Copiii au lucrat pe fișe, înconjurînd, din mulțimea obiectelor, pe acelea ale căror denumiri începeau cu sunetul „b”, „c”, „d”. M-am preocupat de stimularea copiilor timizi și a celor care nu pronunțau clar sunetele, antrenîndu-i în repetarea cuvintelor mai greoaie și a propozițiilor. Eficiența jocului a constat în faptul că la desfășurarea lui au participat toți copiii, depunînd, cu mici excepții, același efort de gândire și exprimare. La sfîrșitul activității, am recomandat părinților să vină în ajutorul copiilor prin procurarea unor jucării și cărți ca: „Răspundeți repede și bine”, „Alegeți și grupați”, „Martinet învăț A.B.C.”

Prin jocul didactic „Al cui este?” am urmărit pronunțarea clară a ultimelor sunete ale cuvintelor (pronume posesive, numere, adjective, substantive) și articulare corectă cu articolul genitival (a, al, ai, ale) a substantivelor. Pentru fiecare răspuns bun, copiii au fost recompensați cu cite o bulină roșie.

a) În prima variantă, descoperînd jucăriile de pe masa mea, copiii le-au denumit. La întrebarea adresată de mine „Ale cui sînt aceste jucării?”, am obținut mai multe răspunsuri: Ale dumneavoastră, ale copiilor, ale noastre, ale șoimilor etc. După aceea, am numit șase copii — care au primit cite una din aceste jucării (cățel, elefant, gîscă, girafă, iepure, păpușă) — precizînd că, în acel moment, jucăriile aparțin celor șase copii. De exemplu: Cățelul este al Elenei; Gîsca este a Ramonei etc.

La propunerea mea, toți copiii din grupă au închis ochii, timp în care copiii chemați au schimbat jucăriile între ei. Am putut verifica, astfel, ațit exprimarea corectă, cit și gradul de atenție al preșcolarilor: Al cui era cățelul? (al Elenei); Al cui este? (al lui Laurențiu)

b) În a doua variantă, am spus copiilor că vom juca în continuare acest joc, cu ajutorul jetoanelor din plicuri. Ei au descris cu ușurință ceea ce au văzut pe jetoane (costumul marinarului, costumul soldatului, costumele șoimilor, alte obiecte de îmbrăcăminte), iar la întrebarea

Cunoașterea și aplicarea normelor ortografice actuale reprezintă un factor important de stabilitate a limbii literare. La însușirea temeinică a lor de către toți vorbitorii de limba română își aduc contribuția, mai ales, școala, dar și presa, lucrările de popularizare a cunoștințelor științifice, studiile consacrate acestui domeniu, emisiunile de limbă, aparițiile editoriale de orice fel.

Prof. GHEORGHE SINESCU
Școala Nr. 1 din comuna Sintana,
județul Arad

adresată de mine: „Al cui este fularul?” am obținut răspunsuri ca: al fetiței, al băiatului, al pionierului, al copilului, al șoimului, al tatei etc.

În jocul „Să așezăm cartonașele” — desfășurat și cu grupuri mici de copii — în jurul cartonașului ce reprezenta de pildă imaginea unui croitor, preșcolarii au așezat cartonașele ce reprezentau imagini ale acului, degetarului, a unui costum, a unei rochițe, a unei foarfece. În timp ce așezau jetoanele, formulau propoziții potrivite cu imaginile: Croitorul coase cu acul o rochiță; Croitorul a cusut un costum pentru tata; Croitorul croiește cu foarfece etc. În felul acesta, au grupat toate cartonașele existente pe măsută în jurul cartonașelor cu care se puteau asocia. Copiii mai bine pregătiți au ajutat pe cei care au absentat, sub îndrumarea mea, jocul aducîndu-și un aport valoros la încheierea colectivului și la formarea disciplinei conștiente. Totodată copiii au apreciat în mod just munca lor și a colegilor lor, controlîndu-și, fiecare, propria activitate din timpul jocului.

În jocul „Ascultați ce se spune la radio!”, au fost ajutați să se exprime clar și corect în special acei care nu doreau să dețină rolul de crainic (conducător) sau să-și spună adresa, jocul reluîndu-se ori de cite ori ei își manifestau această dorință.

Reușita acestor jocuri depinde mult de modul de organizare, de calitatea materialului didactic folosit — frumos colorat, atrăgător, cu elemente clare și ușor de recunoscut — ca și de calitatea explicării, a demonstrării modului în care trebuie desfășurate. Pentru a-i atrage pe copii, pentru a-i stimula, în aceste jocuri trebuie — fără a îngreuna sarcina didactică, fără a-i obosi — să folosim elemente de joc din plin: surpriza, ghicirea, aplauzele, acordarea de buline în timpul desfășurării, întrecerea. În felul acesta, își vor aduce contribuția și acei copii care vorbesc mai greu, care mai prezintă ușoare deficiențe. Am căutat să urmăresc permanent antrenarea tuturor copiilor la joc, prin respectarea regulilor jocului. După un ciclu de asemenea jocuri, preșcolarii au putut comunica foarte ușor, fără greșeli de exprimare, în activitățile comune desfășurate cu pionierii, cu șoimii patriei de la școală, cu părinții, cu adulții în general.

Educatore RODICA ANTOHE
Grădinița Nr. 13
din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej

FIȘIER BIBLIOGRAFIC

Limba română în școală

Sub acest titlu, recentul supliment (Coordonatoare: Marica Angheliescu) al revistei „Limba și literatura română” — revistă trimestrială pentru elevi — apărut sub egida Societății de Științe Filologice din Republica Socialistă România, însumează, așa cum precizează subtitlul, materiale în sprijinul pregătirii elevilor pentru probele de limba și literatura română.

Voluntul a fost tipărit într-o perioadă cînd interesul profesorilor, părinților și elevilor pentru creșterea nivelului de pregătire al celor din urmă se află într-un moment de virf, ce precede examenul de bacalaureat, de admitere în treapta a II-a, sau — la liceele unde numărul candidaților îl depășește pe cel al locurilor — probele de verificare la înscrierea în clasa a IX-a.

Răspunsul întrebării din titlul articolului ce prefațează culegerea „De ce depinde succesul școlar la examenele de

limba și literatura română” — autor prof. dr. Constanța Bârboi, director adjunct în Ministerul Educației și Învățămîntului — este unul simplu, firesc: „de pregătirea temeinică”. În scopul intensificării acestei temeinice pregătiri, al completării ei, pornind de la prevederile programei de limba și literatura română pentru clasa a VIII-a în special, în care sînt inserate articole semnate de specialiști, referitoare la unele aspecte de gramatică, compoziție stilistică și teorie literară, precum și comentarii literare ale operelor studiate în clasa a VIII-a.

Prin recomandările conținute, articolele despre stil, compoziție, restricții sintactice, scrieri ce pronunție sugerează căi ce conduc spre o abordare personală, din partea elevilor, a textului literar, iar comentariile literare oferă posibile interpretări ale acestuia.

C. G.

PACEA — BUNUL CEL MAI DE PREȚ AL ÎNTREGII OMENIRI

(Urmare din pag. 1)

Acordăm o înaltă apreciere noului demers, ferm și constructiv, al președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu — mesajul adresat președintelui S.U.A. în legătură cu situația deosebit de gravă care s-a creat în Mediterana, ca urmare a acțiunilor militare împotriva Jamahiriiei Libiene. Poziția hotărâtă a României s-a dovedit și acum principală și promptă. Scrisorile și motiunile parlamentarilor români, ale unor organizații de masă și obștești din țara noastră, întemeiate pe luciditate și izvorite din inima curată a poporului nostru, cer ca, în actualele împrejurări internaționale, să se facă totul pentru eliminarea forței și amenințării cu forța în relațiile dintre state.

Poporul român a avut, încă din cele mai vechi timpuri, adică înrădăcinate în firea sa, două vocații supreme: vocația construcției și vocația păcii. În România socialistă, s-a construit și se construiește zi și noapte; s-au ridicat mărețele citorii de care sintem mândri cu toții și pe care le numim, cu fală, ctitorii ale Epocii Nicolae Ceaușescu.

În județul Bistrița-Năsăud, ca pretutindeni în România socialistă, idealul păcii se numără printre cele mai scumpe, ca și sentimentul pe care îl exprimă. Cadrele didactice, toți locuitorii acestor plaiuri și-au făcut un adevărat crez din apărarea idealurilor nobile ale păcii. Manifestările care au avut loc în acest sens sint o expresie vie a patriotismului și angajării ferme în lupta pentru pace a întregului nostru popor, a mândriei de a aparține unui stat socialist care militează consecvent pentru soluționarea marilor probleme ale lumii contemporane.

Inspektoratul Școlar Județean Bistrița-Năsăud, sub directa îndrumare a Comitetului Județean de Partid și în colaborare cu organizațiile de copii și tineret, a organizat un amplu program cu privire la pregătirea și desfășurarea manifestărilor politico-educative, menite să cultive în rindul preșcolărilor și elevilor sentimentele de dragoste față de patrie, față de partid și popor, precum și marea idee de pace, de prietenie și înțelegere între toate națiunile lumii.

Expozițiile de carte din opera secretarului general al partidului, dezbaterile care au loc pe teme ca: „România—Ceaușescu—Pace” sau „Idea de pace în opera secretarului general al partidului”, relevă acțiunile întreprinse de partid și statul nostru, activitatea neobosită a tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru eliminarea forței și amenințării cu forța din viața internațională, pentru rezolvarea tuturor conflictelor și problemelor litigioase dintre state pe cale pașnică, prin negocieri, pentru renunțarea la orice fel de preluți, inclusiv la cele economice, în relațiile interstatale.

În simpoziioane, purtând titlurile: „Dezarmarea — deziderat al poporului nostru și al lumii”, „Pacea — bunul cel mai de preț al omenirii” (desfășurate în 20 de centre ale județului), și în dezbateri cu tema „România — factor activ în lupta pentru pace”, cadrele didactice și elevii și-au exprimat profund convingerea că pacea este o problemă fundamentală și vitală a epocii noastre, că de realizarea și menținerea ei depind înseși soarta și viitorul întregii omeniri; totodată, că pacea trebuie apărată pretutindeni pe glob, prin toate mijloacele. Sintem mândri că trăim într-o țară care a devenit un simbol al păcii în lume, că România socialistă este un factor de apropiere a

popoarelor, de propagare a ideilor păcii între națiuni.

Intr-o recentă sesiune de comunicări, „Tinăra generație sub steagul luptei pentru pace”, precum și în simpozionul: „Tineretul României dorește pacea” (organizate la nivel județean), elevii s-au pronunțat hotărât pentru oprirea cursei înarmărilor nucleare, pentru dezarmare și pace.

Vizitind Muzeul de Istorie a Partidului Comunist, a Mișcării Revoluționare și Democratice din România și Muzeul de Istorie al Republicii Socialiste România și Muzeul de Istorie a Transilvaniei, elevii au pătruns mai adinc adevărul pozitiv cărui, de-a lungul celor 65 de ani de istorie glorioasă, pe care-i aniversăm anul acesta, Partidul Comunist Român a considerat apărarea păcii ca pe unul dintre idealurile supreme ale poporului nostru, ca pe o condiție esențială a edificării noi societăți în care oamenii pot să muncească în liniște și să-și implinească năzuința de progres și civilizație.

Prin valorificarea conținutului educativ al lecțiilor la clasă, elevii sint ajutați să pătrundă sensurilor profunde și majore ale luptei partidului și statului nostru pentru pace, pentru echitate și dreptate socială, pentru respectul demnității umane. În lucrări literare ori de artă plastică, realizate cu prilejul unor concursuri, elevii noștri exprimă un înalt grad de înțelegere a luptei pentru pace, izvorită din aspirațiile și idealurile dintotdeauna ale poporului nostru pentru acest bun de preț al omenirii.

„Participare, Dezvoltare, Pace” este o deviză-simbol care concentrează în ea aspirațiile și opțiunile fundamentale ale tineretului școlar din județul nostru, ca dealtfel ale tuturor tinerilor din România.

Dăruirea și pasiunea sint proprii tuturor cadrelor didactice și elevilor din județul nostru, tuturor cadrelor didactice și elevilor din România, care vor să muncească în liniște, netulburată de spectrul amenințător al războiului. Avem credința că rațiunea va triumfa!

Cunoașterea trecutului prin cercetări arheologice

După cum se știe, predarea în școală a obiectelor cuprinse în sfera științelor sociale reprezintă un factor de maximă importanță în munca nobilă de formare a omului nou cu o largă viziune materialist-dialectică despre lume și viață, despre felul în care s-a născut și s-a dezvoltat societatea omenescă pe parcursul principalelor sale etape, pe care aceasta le-a generat în multimilenara sa trăire.

Istoria patriei și a poporului român ocupă un rol central, ea fiind, pe drept cuvânt, „cea dintii carte a unei națiuni” precum și o principală „tribună de luptă pentru o poziție înaintată în cultură și artă” avind menirea să dea tinerilor „o reprezentare clară asupra rolului lor în societate”, „să-i ajute să înțeleagă perspectivele și sensul dezvoltării istorice, imperativile majore ale vremurilor noastre”.

Pornind de la aceste deziderate, mi-am propus constituirea în cadrul școlii a unui cerc cu specific arheologic în care să fie angrenat un număr cit mai mare de elevi, cerc ce-și propunea, ca prim obiectiv, depistarea de noi puncte cuprinse în sfera interesului arheologic, care să dea dovada permanenței multimilenare a vechilor locuitori și în spațiul est carpatic, mai

exact, în bazinul Jijiei Inferioare, unde este situat satul Cîrniceni-Iași.

Ca urmare a unor cercetări de teren efectuate cu elevii, s-a ajuns la identificarea mai multor puncte situate pe raza satului Cîrniceni, cum ar fi: Holm I, Holm II, La Dig, La Vaci, Școala Veche, Vatra Satului I și II și altele.

Astăzi elevii din Cîrniceni știu ce înseamnă o perieghză sau o cercetare de teren, cum este aceasta organizată și în ce scop anume, cum să poată folosi o busolă de teren pentru a putea delimita exact un eventual nou punct descoperit, care sint principalele etape în pregătirea unui șantier arheologic, delimitarea orizonturilor stratigrafice sau să deosebească în mod clar o ceramică Precucuteni de una Cucuteni sau de una de tip Horodiștea-Erbiceni. În urma unor astfel de cercetări de teren, întreprinse de către membrii cercului de istorie și arheologie de la Cîrniceni, s-a determinat pe Holmul Terasei Prutului o așezare cucuteniană, datînd din etapa finală a ultimei faze B2, a culturii și ceramicii cucuteniene, care constituie unul din marile stiluri ale ceramicii pictate neo-eneolitice europene și orientale.

Cu aprobarea specialiștilor de la Insti-

tutul de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași a fost deschis primul șantier arheologic cu participarea nemijlocită a elevilor Școlii din Cîrniceni de unde s-a putut colecta un foarte bogat material arheologic format dintr-o numeroasă ceramica, frumos pictată, de tip Cucuteni B2 dar și Cucuteni C, unelte agricole reprezentate printr-un brăzdar de plug din corn de cerb, săpălii, un chitonog, străpungătoare, peste 200 greutatei din lut ars, fusiole, un mic cuptor, alături de trei vetre de foc, precum și un mormint de înhumăție situat sub podina unei locuințe.

Toate aceste obiecte de importanță deosebită pentru istoria națională și locală și-au găsit locul în muzeul școlar al elevilor de la Cîrniceni, muzeu care la cea de-a IV-a ediție a Festivalului Național „Cîntarea României” a obținut locul I pe țară. Mindria cercului nostru rămîne „Balerina de la Cîrniceni”, care vine să întregască stilistica picturală bicromă a unei amfore portale, care pînă astăzi se constituie într-un unicat absolut al arheologiei românești.

Astăzi această amforă se află în colecția Institutului de Istorie și Arheologie „A. D. Xenopol” din Iași, cu care membrii cercului nostru continuă să colaboreze fructuos. De asemenea, colaborări fructuoase și eficiente mai avem cu Muzeul de Istorie a Moldovei, cu Seminarul de Arheologie al Universității „Al. I. Cuza” — Iași sau cu Muzeul Național de Istorie a R.S.R., unde se află expus un vas frumos pictat, cu două guri, descoperit tot în stațiunea Holm — Cîrniceni și care este al doilea de acest gen din țară.

Activitatea noastră de cercetare istorico-arheologică nu s-a oprit aici, ci, mai mult, în colaborare cu seminarul de istorie și arheologie al Universității „Al. I. Cuza” din Iași am deschis un al doilea șantier arheologic în punctul numit „Școala veche”, situat pe latura de N—E a satului

Cîrniceni, aparținînd perioadei de tranziție la epoca bronzului de tip Horodiștea-Erbiceni care a venit să îmbogățească zestrea, deja frumoasă, a muzeului nostru.

Toate aceste activități au atras de la sine eficiente rezultate pedagogice: atragerea elevilor în cadrul unor activități practice, utile; realizarea unei simbioze între teorie și practica didactică prin înțelegerea justă a fenomenului de natură istorică; formarea la elevi a unei gândiri materialist-dialectice despre lume și viață; dezvoltarea personalității proprii prin participarea la acțiuni de cercetare științifică, prin care, cei implicați se sint necesari și utili; înțelegerea dezvoltării și continuității poporului român în vechiul spațiu etnic prin comparație și exemplificare, pentru a putea judeca și înțelege netemeinicia unor teorii tendenționiste; înțelegerea corectă a aspectului social-economic preponderent al economiei societății primitive.

Menționăm că elevii din Cîrniceni au venit în sprijinul realizării „Repertoriului arheologic al județului Iași”, lucrare cuprinsă în planul de cercetare al Ministerului Educației și Învățămîntului și al Academiei de Științe Sociale și Politice, realizată sub directa îndrumare a cercetătorului dr. V. Chirica, un apropiat colaborator al membrilor cercului de istorie și arheologie de la Cîrniceni.

Toate aceste aspecte se pot constitui într-un rodnic domeniu de activitate științifică școlară, ce va avea ca rezultat ridicarea învățămîntului nostru pe o nouă treaptă calitativ-superioară, în lumina indicațiilor din documentele Congresului al XIII-lea al P.C.R. precum și ale Congresului Științei și Învățămîntului, într-o temelie solidă pentru educarea patriotică a elevilor noștri.

Prof. IULIAN GRĂDINARU
Școala din comuna Cîrniceni, județul Iași

Copiii noștri — comoara țării

Intr-una din primele zile ale vacanței, cînd școlarii, mici și mari, împinzeu orașul, bucurîndu-se de soarele, de culorile și miremele acestei primăveri, așteptată cu atîta nerăbdare și poate de aceea mai neobișnuită, mai minunată ca toate cele de pînă acum, venită parcă anume să le înfrumuseze nesfîrșitele și ingenioasele jocuri ale copilăriei, i-am întîlnit pe aproape toți învățătorii și profesorii Școlii Nr. 1 din orașul Titu, în plină activitate. Învățătorii, pe clase (I—II-a și a III-a—IV-a), aveau cerc pedagogic, iar profesorii — cei de matematică și biologie — organizaseră o acțiune metodică. Și unii și alții discutau despre copii, despre elevii lor. Subiect omniprezent al întregii munci, a tot ceea ce întreprind și crează, la care se raportează, cu profunde și ample dimensiuni întreaga existență profesională și civică a fiecărui slujitor al școlii noastre.

M-am oprit la cercul pedagogic al învățătorilor claselor a III-a și a IV-a. Tema: Modalități de organizare diferențiată a activităților școlare și extrașcolare. Mai pe larg, cum au procedat și cum vor proceda în viitor pentru ca fiecare elev să poată da randament maxim. Cum au lucrat cu „virfurile” claselor, cum și i-au apropiat pe cei mai timizi, mai izolați, cum au trezit interesul, curiozitatea unora mai delăsători, cum i-au stimulat pe cei mai pasivi, cum i-au dirijat spre performanțe pe cei cu aptitudini și inclinații; cum și-au dozat și imbinat exigența, autoritatea, severitatea, cu prietenia, generozitatea și indulgența. Intr-un cuvînt, ce raporturi s-au stabilit între învățător și fiecare elev, pe de o parte, și învățător și colectivele clasei, pe de altă parte, spre a se ajunge, pe calea tratării diferențiate, la rezultatul dorit, buna pregătire a elevilor. Experiențe interesante, prezentate de cadre didactice mai tîrzie sau mai vîrstnice, din care se deslușeau, însă, dragostea pentru copii, răspunderea nobilă ce și-au asumat-o de a-i forma și educa în spirit comunist.

Ana Matei, învățătoare la clasa a III-a B, a vorbit despre preocupările sale privind educația patriotică revoluționară și moral-politică a elevilor. Mi-a atras atenția nu numai pentru bogăția și atractivitatea acțiunilor pe care le-a organizat, pentru conținutul lor științific și pedagogic, cit, mai ales, pentru căldura, pentru pasiunea cu care vorbea despre elevii săi, pentru modestia și ținuta sa profesională, de o deosebită profunzime și elevație.

Ana Matei este mamă a patru copii, dar și, cum îi place să spună, a 40 de copii, pentru că și cei 36, din clasa a III-a B, tot ai ei sint. După cum, tot pe ai săi, îi socotește și pe copiii celor opt serii pe care le-a pregătit aici, la Școala Nr. 1 din Titu-Gară, de-a lungul anilor. Deschidem, în liniștea unei clase, cataloage: Cristina, Mugur, Anamaria, Adrian, toți cu numele de Matei și toți, nu de mult, foști elevi ai săi... Florentina, Laurențiu, Eugen, Iulian, sint frații Daia... Ileana, Radu, Ion, Maria, Alexandru și alți zeci și sute. Nume de copii, pe care le ține minte, zeci și sute de vieți fragede pe care le-a modelat, copii pe care i-a învățat, cu dragoste și răspundere, limba patriei, scrisul, cititul și socotitul, i-a învățat să fie harnici, cinștiți, curajoși, să iubească patria, partidul, pe conducătorul său.

— Ce înseamnă să ai patru și încă 36 de copii, o întreb.

— Înseamnă, firește, mai multe și mai multă muncă și răspundere, dar și de patru ori plus 36 bucurii și satisfacții. Înseamnă, pentru cei patru ai mei, exigență sporită, uneori chiar asprime mai mare, nepărtinire, iar pentru toți ceilalți, interes, răbdare, pasiune, împărtășe egal, la care se adaugă responsabilitate, pregătire profesională, politică și ideologică permanentă.

Cu aceleași sentimente de grijă și răspundere comunistă, sint formați și educați, de fapt, toți cei aproape 1000 de elevi ai școlii. Directoarea, profesora Doina Vișinescu, mi-a adus multe și convingătoare argumente. Mai întii, conceperea unui sistem de organizare a procesului instructiv-educativ bazat pe colaborarea între toți factorii educaționali — cadre didactice, familie, organizații de copii și tineret, întreprindere patronatoare — în scopul asigurării unui climat optim de pregătire și educare a elevilor. Întreaga activitate desfășurată de toți acești factori este subordonată ridicării nivelului la învățătură (în trimestrul al II-lea, promovabilitatea este de 97,9 la sută, superioară celei din trimestrul anterior), iar calitatea învățării a crescut, de asemenea, substanțial. O bogată activitate a comisiilor metodice vine, prin tematica și conținutul dezbaterilor, în sprijinul instruirii și educării comuniste revoluționare a elevilor. „Forme și metode folosite în activitatea la clasă și extrașcolară, pentru ridicarea nivelului la învățătură și îmbunătățirea disciplinei”, „Cunoașterea elevilor prin activitățile din afara clasei”, „Contribuția orei de dirigiență la formarea și dezvoltarea deprinderilor de conduită civilizată”, „Stimularea interesului pentru lectură, în vederea formării personalității elevilor”, „Climatul afectiv familial, element hotărîtor în dezvoltarea armonioasă a copilului”, „Orașul și județul nostru au nevoie de capacitatea și forța noastră de muncă”. Sint doar cîteva din problemele care au stat în atenția tuturor celor ce concurează la instruirea și educarea elevilor acestei școlii. De multe ori aceste dezbateri s-au desfășurat în prezența organelor locale de partid și de stat, a reprezentanților întreprinderii patronatoare și, firește, a părinților.

Pentru că, așa cum frumos spunea directoarea Doina Vișinescu, „în creșterea și formarea elevilor, sintem solidari cu toții. Și nu mă refer numai la elevii Școlii Nr. 1, ci la toți cei peste 3000 de copii — preșcolari și elevi — din Titu”.

Toți despre care-mi vorbea sint copiii acestui oraș, a cărui istorie are doar 18 ani, dar care, în anii luminoși ai Epocii Nicolae Ceaușescu, a cunoscut o impetuoaasă dezvoltare. S-au construit importante întreprinderi (Întreprinderea de Aparataj Electronic de Joasă Tensiune, Atelierul de Zonă C.F.R. și Șcheia de Extracție — Titu, „Avicola”), bulevarde largi cu blocuri zvelte și elegante, edificii social-culturale, frumoase zone verzi. Alte și alte șantiere se deschid spre noile împîlniri edificare ale orașului.

Toate sint pentru bunăstarea celor ce trăiesc și muncesc aici, pentru copiii lor, bogăția cea mai de preț, care peste ani vor spori frumusețea acestor locuri. Este imaginea tonifiantă cu care se prezintă orașul în pragul mărețului jubileu al partidului.

MONICA ROBEA